

MENGŠAN

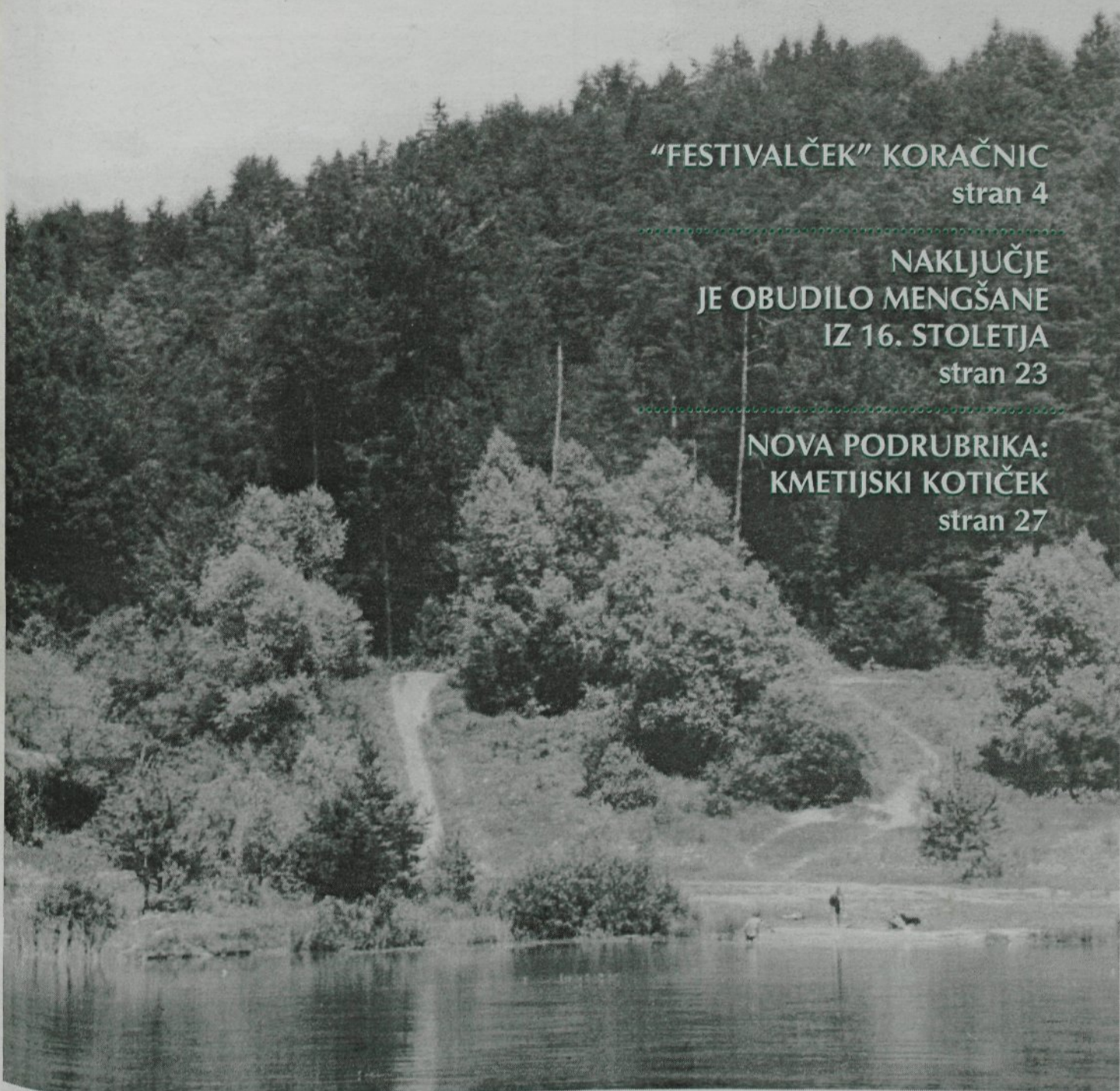
GLASILO OBČINE MENGŠ

LETNIK V • JULIJ / MALI SRPAN • 1997

"FESTIVALČEK" KORAČNIC
stran 4

.....
NAKLJUČJE
JE OBUDILO MENGŠANE
IZ 16. STOLETJA
stran 23

.....
NOVA PODRUBRIKA:
KMETIJSKI KOTIČEK
stran 27

OPTIK

Martina Škofic

Ljubljanska 87, Domžale
Telefon: 061 714 006

P.E. MENGEŠ
SLOVENSKA 24
Telefon: 061 738 980

AVTOMOBILSKI
PROGRAM

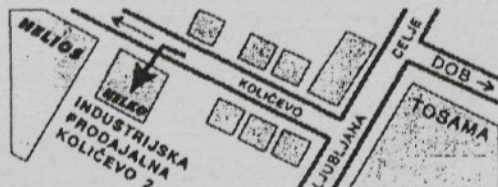

LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE

Informacije po telefonu: 061 715 233

KAIRO

INŽENIRING d.o.o.

Slovenska cesta 24 • Mengeš • Telefon: 738 956

P.E. NEPREMIČNINE

Slovenska cesta 35 • Mengeš • Telefon: 738 036, 738 015

Posredujemo pri nakupu in prodaji nepremičnin
ter najemu poslovnih in stanovanjskih prostorov,
vodimo celoten inženiring za gradnje in adaptacije.

• PRODAMO:

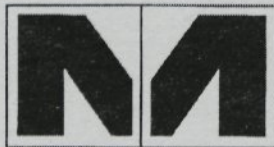
- poslovni prostor v Mengšu, 137 m², prostore je možno preurediti v dve ali tri manjše stan. enote, za 135.000 DEM,
- poslovni prostor - trgovina, Slovenska 2, 17 m², izložba, telefon, za 800.000 DEM,
- lokal v Mengešu, na Slovenski c., 25 m² in 25 m², za 120.000 DEM,
- trisobno stanovanje v Mengšu, na Slovenski cesti, 81 m², za 110.000 DEM,
- hišo na Dobnem, 130 m² stan. pov., 900 m² parcela, 270.000 DEM
- dvostanovanjsko hišo v mirnem predelu Domžal, 10 x 10 m², parcela 500 m², za 290.000 DEM,
- Zg. Preker v Moravčah, stan. hišo 140 m², parcele 500 m², za 290.000 DEM,
- ob slovenski obali prodamo dve hiši kot celoti ali po etažah
- zazidljivo parcelo v Volčjem potoku 700 m², za 87.500 DEM.

• KUPIMO:

- v Mengšu in njegovi okolici kupimo zazidljive parcele, hiše, stanovanja, starejše hiše.

• ODDAMO:

- v Ljubljani oddamo več pisarniških prostorov na Kersnikovi, Tavčarjevi ulici in Celovski cesti.

Trgoavto Koper

TRGOVINA BURNIK

Mengeš • Prešernova 3
telefon / fax: 061 737 785
Mobitel: 0609 648 422

SPOMLADANSKA AKCIJA - SUPER CENE

**KUPLJENO BLAGO LAHKO PLAČATE Z GOTOVINO,
S ČEKI (1+5) ALI S KREDITOM BREZ POLOGA.**

BETONSKI MEŠALEC	samo 44.887 SIT
SAMOKOLNICA	samo 5.990 SIT
LOPATA	samo 1.757 SIT
POTOPNA ČRPALKA	samo 11.025 SIT
PRETOČNA ČRPALKA za vino, olje	samo 10.920 SIT
VRTNA ROTACIJSKA KOSILNICA	samo 29.940 SIT
VRTNA ROTACIJSKA SAMOHODNA KOSILNICA	samo 44.950 SIT
KOTNA BRUSILKA FELLISIATI	samo 8.397 SIT
VRTALNIK FELLISIATI	samo 7.790 SIT
TOMOS MOTOR APN6	samo 129.600 SIT
TOMOS AVTOMATIK A 35 sprint	samo 99.950 SIT
TOMOS BT 50 S	samo 211.300 SIT
PIAGGIO SKUTER ZIP 50	samo 318.000 SIT
MOBIL olje - 5l	samo 2.195 SIT

Standardno imamo na zalogi rezervne dele za vsa osebna in tovorna vozila ZASTAVA, IVECO, TAM, olja ELF, VALVOLINE, CASTROL, OMF, PROTON, MOBIL, maziva, filtre, avtogume SAVA, SEMPERIT, PIRELLI, MICHELIN, SKUTERJI PIAGGIO, kolesa ROG, ATALA, KASTLE, ročna in električna orodja FELLISIATI in drugo.

Trgovina je odprta

vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

**OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE O
NAŠI VELIKI PONUDBI!**

Soncu naproti

Nekateri ne maramo poletja, ker je tako vroče, da se le s težavo premikamo po svetu. Drugi se veselijo poletja in sonca, saj je to čas dopustov. Največ ljudi na oddih verjetno odide na morje ali pa si najde svoje prostore pod soncem drugje. Ne glede na to, kje smo in kje bomo, pa se ne nastavljajmo soncu preveč, kajti tudi sonce je dandanes lahko nevarno.

Mengšan se poleti ne bo navedljal soncu, razen če ga bo kdo vzel s seboj na plažo. Tudi Mengšan si bo namreč vzel nekaj dopusta in avgusta ne bo izšel, zato pa bo septembra spet med nami, spočit in pripravljen na nove podvige.

Ko boste v teh poletnih dneh brali Mengšana, se vam bo morda utrnila kakšna ideja, kaj bi lahko našemu glasilu dodali, odvzeli ali spremenili. Veseli bomo vseh vaših predlogov, kritike, pa tudi vaših člankov.

Pa še majčkeno opozorilo. Na predzadnji strani Mengšana je tudi cenik oglasnega prostora. Tam si lahko preberete, kdo ima pravico do brezplačnega oglaševanja in da brezplačno oglaševanje velja le za šestino strani. Obvestila društev pa so običajno daljša in nimajo oznake zelene velikosti. V uredniškem odboru smo sklenili predlagati občinskemu svetu brezplačno oglaševanje društev, vendar pa svet o tem še ni razpravljaj. Zato vas prosimo, da ste pri pošiljanju obvestil bolj natančni.

Prispevke za septembrsko številko nam lahko oddate do 5. septembra. Želim vam kar se da prijeten dopust.

Urša Blejc

kazalo

UVODNIK	3
OBČINSKA UPRAVA	4
ŽIVLJENJE V OBČINI	4
ŽUPAN NA OBISKU	8
113 POLICIJA	6
PROMET	8
PODJETNIŠTVO	9
KULTURA	11
DOBROTA NE POZNA MEJA	14
IZ MIHAELOVEGA LISTA	14
DRUŠTVA	15
POLITIČNE STRANKE	18
NAŠA ŠOLA	19
PRAZNIKI, ŠEGE IN NAVADE	23
PRI SOSEDIH	26
ŠPORT	28
SMEH NI GREH	29
VAŠA POŠTA	30
OBVESTILA	32

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasilo ureja uredniški odbor:

Urša Blejc (odgovorna urednica),
Tatjana Sivec Strmšek, Ljubica Rožman,
Milica Tomšič, Jože Vahtar,
Blaž Janežič, Franc Veider (člani)

Tehnična urednica:

Sabina Kompare, tel. 737 484

Lektoriranje: Lili Epih

Oblikovanje, računalniški prelom in tisk:

Nagelj d.o.o.
GRAFIČNI STUDIO HERLE
tel. & fax: 713 074

Fotografija na naslovnici:

Edi PURKART

Izdaja:

Občinski svet Občine Mengeš.

Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov. Prejemajo ga vsa gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.

Distribucija: Primož Kržan, tel. 737 296

Prispevke lahko oddajate osebno v sprejemni pisarni Občine Mengeš v času uradnih ur (ponedeljek, sredo, petek) ali odgovorni urednici, **vsak petek od 16. do 18. ure, v sejni sobi Občine Mengeš.**

Lahko pa jih pošljete tudi po pošti na naslov:
Glasilo Mengšan, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš.

Bralce obveščamo, da uradnih ur za Mengšana nekaj časa ne bo, ker tudi Mengšan avgusta ne izzide.

Uradne ure se bodo ponovno pričele v petek, 29. avgusta.

Spoštovani občani!

Letošnje praznovanje Dneva državnosti smo obeležili pod naslovom Festival koračnic. To naj bi bilo v prihodnje izhodišče za podobne prireditve v okviru občinskega praznika. Zaželeno je, da bi postal omenjeni festival tradicionalen, saj je srečevanje godb pozitivna oblika druženja ljubiteljskih glasbenikov.

Prizadevamo si oživiti prelepo naravno gledališče v pozitivnem smislu, kjer bi potekala tovrstna srečanja v veselje nastopajočim in obiskovalcem.

Ker vse bolj stremimo za kvalitetnimi kulturnimi prireditvami, ne smemo mimo odličnega koncerta za oboo in harfo v interpretaciji domačina Mateja Šarca in gostje Nicolette Sanzin. Loška cerkvena je akustičen ambient za prefinjene glasbene prireditve, ki zahtevajo izjemno koncentracijo umetnikov. Soorganizator koncerta je bilo loško kulturno društvo Antona Lobode, ki je vredno omembe in pohvale.

Ločani tradicionalno prirejajo tudi gasilsko tekmovanje za Pokal Loke, ki je lepo uspelo tako po organizacijski kot izvedbeni strani.

Topolski gasilci pa se trenutno potijo na danski gasilski olimpiadi in že samo sodelovanje na prireditvi je lepo priznanje mladim Topolcem.

Trdinov trg končno dobiva zaključeno podobo s parkirišči ob pošti, zamenjali smo glavni vodovod ter priključili na kanalizacijo hiše, ki doslej še niso bile.

Te dni bomo pričeli s sanacijo kamnitega mostu v Loki in zaključili zadnjo sejo Občinskega sveta pred počitnicami. Tudi Mengšan v najbolj vročem mesecu ne bo izšel.

Vsem občankam in občanom želim, da uspešno preživite zasluženi letni dopust in si nabereite novih moči, v septembru pa spet na svidenje!

**Župan
Janez Per**

"Festivalček" koračnic

Bo drugo leto festivalček postal festival?

Letno gledališče je ponovno obnovljeno, pospravljeno in pripravljeno za nove prireditve. Pripravili so ga za prvi festival koračnic v Mengšu, na katerem so nastopile godbe iz Litije, Viška godba in seveda domači godbeniki. Udeležba ni bila velika, morda pa bodo drugo leto organizatorji uspeli v Mengeš privabiti več godb, pa tudi več gledalcev in poslušalcev.

Festival koračnic je nastal v organizaciji Društva Mihaelov sejem in pod pokroviteljstvom Občine Mengeš. Prvotno je bil predviden za čas občinskega praznika, a je zmanjkalo časa za pripravo, tako da je festival ugledal luč dneva ob državnem prazniku oz. nekaj dni prej. Morda je ravno to vzrok, da so nekatere godbe udeležbo v zadnjem hipu odpovedale.

Župan Janez Per nam je zaupal svojo željo, da bi festival postal tradicionalen in da bi drugo leto privabili večje število godb ob ugodnejšem terminu. Prav tako pa si želi, da bi bilo letno gledališče kmalu zopet prizorišče kakšne večje gledališke igre.

Letno gledališče je bilo pred festivalom nekoliko prenovljeno, potrebno je bilo urediti elektriko, zamenjati razbite luči, poskrbeti za dovod vode, za sanitarije in drugo. Pri notranji ureditvi prostora so pomagali tudi člani Kolesarskega društva Mengeš.

Na festivalu koračnic so se najprej vse tri godbe na kratko predstavile in ob koncu posamičnih nastopov skupaj zaigrale tudi slovensko himno, par v narodnih nošah pa je dvignil zastavo. Po županovem govoru pa so godbe skupaj zaigrale še tri koračnice.

Godba iz Litije v belih oblačilih je zaigrala tudi pri vhodu v Letno gledališče (pred tem pa še pred trgovino Emona v Mengšu).

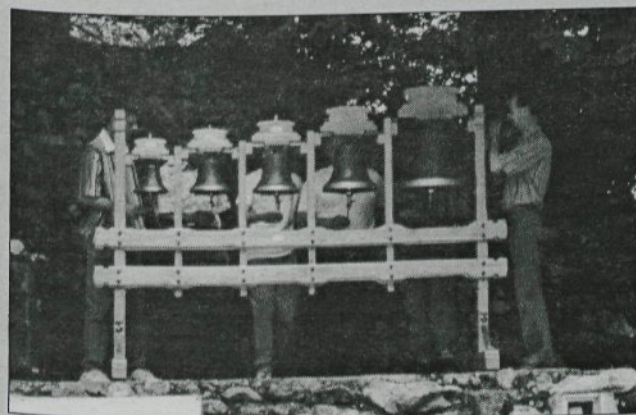
ŽIVLJENJE V OBČINI

Na sliki je godba iz Viča v ozadju Letnega gledališča. Vendar ni ostala v ozadju - po porihodu na oder je namreč požela velik aplavz.

Festival koračnic pa ne bi mogel ostati brez nastopa domače - Mengeške godbe.

Sekcija pritrkovalcev pri društvu Mihaelov sejem je popestrila prireditev s pritrkavanjem na miniaturne zvonove.

Urša Blejc

ŽUPAN NA OBISKU

Ivana Mušič

Ivana Mušič je ena tistih pravih Mengšank, ki že od rojstva živijo v Mengšu. Rodila se je namreč pred 91-timi leti v Velikem Mengšu. Kasneje, ko pa se je poročila, je prišla živeti v spodnji konec. Tu stanuje tudi danes, na Slamnikarski 54 pa ji družbo dela tudi sin Stane z družino. Sama pravi, da so ji vsi v veliko pomoč.

Mož ji je umrl leta 1960. Ima dva sinova, tri vnuke in celo dva pravnuka.

Sama prihaja iz družine z devetimi otroki, kar danes ni preveč pogosto. Spominja se še revščine v kateri so živeli, najhuje je bilo v času med drugo svetovno vojno, ko je ravno leta 1941 rodila sina, hrane pa pa ni bilo skorajda nič, niti mleka. Njen spomin pa seže tudi v čas prve svetovne vojne, v kateri sta se borila njen oče in brat.

Gospa Ivana Mušič mi je govorila tudi o časih, ko je bilo potrebno prati perilo še v Pšati in hoditi po vodo v Rebračevo Šterno. Danes v času pralnih strojev si to malo težje predstavljamo. Zdaj gospa Mušič ne hodi več veliko iz hiše. Noge ji ne služijo več kor včasih. Rada pa zdaj, ko je toplo, posedi zunaj na klopci.

Zahvaljuje se županu za njegov obisk in dobre želje. Mi pa ji želimo še veliko zdravja in lepih trenutkov, drugo leto pa jo bomo ponovno obiskali.

U. Blejc

Franciška Zajc

Torek, 1. julij 1997

Tako kot vedno je tudi danes gospa Francka Zajc vstala zelo zgodaj. Pridne roke negovalk v Domu so ji pomagale, da se je oblekla. Nato je v sobi prijetno zadišalo. Negovalka je gospe Francki prinesla obvezno jutranjo kavico. Dan kot vsak drugi, pa vendarle drugačen.

Na vrata je potrkalo in prišel je župan gospod Janez Per. Čestital ji je za 91. rojstni dan in ji izročil darilo. Na obrazu gospe Francke Zajc je zaplesalo veselje. Lepo je videti, da te svet kljub visoki starosti ni pozabil.

Ob kavici je prijetno poklepetati, le zdravje ji je pričelo nagajati, saj je zaradi slabega sluha le stežka razumela županove besede.

Sicer pa gospa Francka najraje poklepeta o svojih otrocih in vnukih. V nočni omarici hrani njihove slike in vsaka od njih skriva svojo zgodbo. Gospa Francka jih rada pove vsakomur, ki ji utegne prisluhni.

Njen recept za dolgo življenje pa so slastne palačinke. Velikokrat si jih je pripravila, rada pa jih je še danes.

Po odhodu gospoda župana je bilo v sobi čutiti veselje. Gorenjski nageljček v vazi pa ji je sobo še polepšal.

Gospe Francki Zajc za visoki jubilej tudi mi iskreno čestitamo.

Lidija

PIJANI PREPIR

11. junija so bili policisti poslani v Mengeš, kjer sta se na Slovenski cesti prepirala B. J. in P. E., oba iz Mengša. Bila sta močno vinjena. Prvi je trdil, da mu je drugi ukradel kolo, kar pa je ta zanikal. Ker se glede na njuno stanje ni dalo ugotoviti, kaj se je dejansko zgodilo, so jima svetovali, naj zadevo prijavita naslednji dan, ko bosta trezna.

VLOM V UTO N. K. MENGEŠ

Neznanci so med 11. in 13. junijem vdrl v uto Nogometnega kluba Mengeš in odnesli škropilnico, štiri zastave in štiri zaboje piva. V bližini ute so našli plastične vrečke, v katerih je bilo lepilo neostik. Zato sumijo, da so dejanje storili okoliški mladoletniki, ki so iz vrečk vdihavali hlape lepila.

UKRADENA AVTOMOBILSKA MASKA

L.L. iz Mengša je prijavil, da so mu neznanci 4. junija med 2.00 in 4.30 uro ukradli masko z vozila Fiat uno. Avto je bil parkiran na Levčevi ulici v Mengšu.

UKRADENO GORSKO KOLO

Iz dvorišča na Liparjevi so v času od 21. do 23. junija ukradli gorsko kolo Shimano rdeče barve. Krajo je prijavil K.M. iz Mengša.

GOLJUFIVA PODJETNICA

K. N. iz Mengša je 27. junija prijavila poslovno goljufijo. Dejanja je osumljena K. Z. iz Novega mesta, ki je v letu 1996 z naročilnico prevzela za okoli 70.000 tolarjev artiklov, računa pa s svojim podjetjem ni poravnala.

UKRADLI MOTOR

A. R. iz Sr. Jarš je v noči na 28. junij prijavil, da so mu izpred lokala Warsteiner ukradli kolo z motorjem ročne izdelave z majhnimi kolesi, rdečim ogrodjem, kromiranimi blatniki in sedežem rjave barve. Policisti so pričeli z zbiranjem obvestil.

OPUSTOŠENA KORITA ZA ROŽE

Varnost Mengeš je 2. julija obvestila policijo, da so neznanci pri stavbi Občine Mengeš prestavili betonska korita, iz njih izruvali rože in jih razmetavali po cesti. Policisti so pregledali okolico, vendar storilcev niso našli.

VLOMILCA ZASAČILI NA DELU

V tovarni Eta na Slovenski cesti v Mengšu so 4. julija varnostniki Varnosti Mengeš prijeli vlomilca. J. F. iz Mengša je preko ograje in skozi okno vdrl v pisarno in si pripravil telefon, pisalni stroj, kavo in drobn material, da bi vse skupaj odnesel. Vendar so ga, še preden mu je to uspelo, prijeli varnostniki in poklicali policijo.

MOTORNI ZMAJ TRČIL V DALJNOVOD

Na polju med Topolami, Mengšem in Drnovim je 5. julija zvečer motorni zmaj trčil v električni daljnovod. Zmaj je na daljnovodu obstal in zagorel, medtem ko se je njegov voznik S. F. iz Topol uspel rešiti. Večji del Mengša je zaradi nesreče ostal brez elektrike. Požar so gasilci pogasili in zmaja odstranili z daljnovoda. Pilota so prepeljali v Klinični center na opazovanje.

OPOZORILO OBČANOM

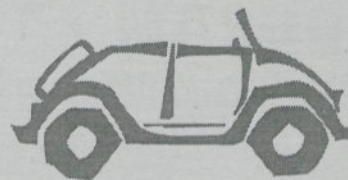
Prišel je čas poletnih dopustov in počitnic, ko so občani odsotni več dni ali več tednov. Ta čas pa je posebej primeren tudi za nepridiprave, ki ljubijo tujo lastnino. Vlomi v stanovanja in hiše so v času dopustov pogosti, večkrat se je tudi že pripetilo, da so nič hudega sluteči sosede opazovali delo tatov in verjeli, da gre za selitev njihovega sosesa, ki je bil ob prihodu domov nemalo razočaran.

V zadnjem času beležimo vlome v stanovanja in hiše tudi v dnevnem času, še posebej ob koncu tedna. Tudi nezgode z izlivi vode ipd. so kar pogoste in predno uspemo najti dopustnike, je škoda kar precejšnja.

Da bi preprečili nepridipravom takšna dejanja, dopustnike pa obvarovali razočaranj ob vrnitvi domov, občanom priporočamo, da o svoji odsotnosti seznanijo sorodnike, sosede ali prijatelje z namenom, da jim večkrat preverjajo hiše ali stanovanja in vsak pojav sumljivih oseb ali zapažanj takoj sporočijo policiji.

Na PP Domžale smo se odločili, da bomo v času turistične sezone v okviru možnosti stanovanjske soseske kontrolirali pogostejše, še posebej v kritičnih obdobjih. Pri dežurnimu na PP pa bo tudi knjiga, kjer bodo občani po lastni želji lahko pustili svoje naslove za čas odsotnosti.

Policijska postaja Domžale

PROMETNE NESREČE

■ Manjša prometna nezgoda se je 10. junija zgodila na lokalni cesti v Loki pri Mengšu. Voznica O. J. iz Ljubljane s svojim osebnim avtomobilom ni vozila dovolj blizu desne ga roba ceste, zato je trčila v nasproti vozeči tovorni avto. Nastala je le manjša materialna škoda.

■ Na križišču pri Pavovcu v Mengšu je prišlo do nezgode 19. junija dopoldan. P. M. iz Ljubljane je zaradi prehitre vožnje trčila v hišo in nastalo je skupno za okoli 350.000 tolarjev škode.

■ V Loki pri Mengšu se je 2. julija pripetila prometna nezgoda. Udeležena sta bila voznik osebnega avtomobila V. S. iz Trzina in otrok kolesar B. U. iz Loke. Do nesreče je prišlo zaradi vinjenosti in neprilagojene hitrosti voznika osebnega avtomobila. Kolesar je bil le lažje poškodovan.

■ Patulja policistov je bila 3. julija poslana v Mengeš na Slovensko cesto. D. Z. je namreč prijavil, da je neznanec zaradi neprilagojene hitrosti trčil vanj in se odpeljal s kraja nezgode. Policisti so ugotovili, da je bil to K. V. iz Domžal, ki ga bodo prijavili sodniku za prekrške. Škoda znaša 250.000 tolarjev.

■ Na parkirišču pred Fit-Topom v Mengšu je imel J. B. iz Domžal 4. julija med 16.30 in 18.15 uro parkiran avto. V tem času je vanj trčil neznani voznik in povzročil za 90.000 tolarjev škode. Policisti za neznanim voznikom še poizvedujejo.

■ 5. julija zjutraj je voznica T. J. iz Selnice pri Dravi trčila v stanovanjsko hišo na Kamniški cesti v Mengšu. Nastalo je za pol milijona škode. Tri sopotnice v vozilu so dobile manjše telesne poškodbe.

■ Na Slamnikarski ulici v Mengšu je neznani voznik 9. julija poškodoval osebni avto P. M. iz Ljubljane. Nastalo je za 100.000 tolarjev škode. Policija je pričela z zbiranjem obvestil.

PROGRAM ZA PREPREČEVANJE NEZGOD v cestnem prometu v občinah Domžale, Lukovica, Mengeš in Moravče

PREDŠOLSKI OTROCI V PROMETU

Poškodbe in zastrupitve so v Sloveniji glavni vzrok smrti predšolskih otrok, od prvega leta starosti dalje. Prav tako so tretji najpogostejši vzrok za sprejem v bolnišnico. Otroci se največkrat poškodujejo v prometnih nezgodah. V obdobju 1985-95 je na slovenskih cestah umrlo kar 131 predšolskih otrok.

UMRLI OTROCI (0 - 6 LET) V NEZGODAH Z MOTORNIMI VOZILI GLEDE NA VRSTO UDELEŽBE, SLOVENIJA, 1985-1995

Vrsta udeležbe	0 let	1-3 let	4-6 let	skupaj
potnik v avtomobilu	6	20	16	42
pešec	1	21	46	68
kolesar			2	2
neznano	4	4	11	19
skupaj	11	45	75	131

Vir: Inštitut za varovanje zdravja RS, Ljubljana

■ Iz tabele je razvidno, da so predšolski otroci umirali predvsem kot pešci in kot sopotniki v avtomobilu. **Večino teh smrti bi lahko preprečili z izobraževanjem in informiranjem staršev, vzgojiteljev in drugih, ki skrbijo za otroke, o povezanosti med starostjo, razvitostjo in tveganjem v prometu za otroke in njihovo odgovornostjo za nadzorovanje otrok, posebno mlajših od 10 let ter o uporabi zaščitnih sredstev, predvsem otroškega varnostnega sedeža v avtomobilu in kolesarski čeladi.**

■ Možnost, da se zgodi nezgoda otroku, je veliko večja kot pri odraslem človeku. Odvisna je od otrokovega razvoja in okolja. Razvoj in dozorevanje imata ključno vlogo pri vedenju otroka

v prometu. Otrokove sposobnosti in zmožnosti se večajo z odrasčanjem. Izkušnje kažejo, da te zmožnosti in veščine lahko nihajo ne samo med otroki enake starosti, ampak tudi pri vsakem otroku iz dneva v dan in od naloge do naloge. Tako bo otrok, ki je bil že sposoben upoštevati nekatera pravila pri prečkanju ceste, morda že naslednji dan pozabil nanja.

■ **Strokovnjaki so ugotovili, da je vedenje otrok, starih do 9 let, sponzato in zato nezrelo.** Zanje je značilna nesposobnost, da bi videli nevarnost. Na primer: mnogi otroci prečkajo cesto, ne da bi pogledali, kakšen je prometni znak. Če pa vendarle pogledajo, to naredijo prepozno, potem ko so že zakoračili na cesto.

■ **Glavni problemi otrokovega vedenja v prometu so:**

- impulzivnost: če otroci vidijo kaj zanimivega na drugi strani ceste, lahko pozabijo na vsa opozorila in na vse, kar so se naučili in stečejo na drugo stran ceste;
- potreba po gibanju: otroci imajo prirojeno potrebo po teku, skakanju in plezanju. To pa avtomatično poveča tveganje v prometu, kjer mora vsak pešec hoditi disciplinirano;
- strah in panika: promet je lahko tako zapleten, da otroke prestraši;
- gledanje: otrokovo vidno polje je bolj omejeno kot pri odraslih, prav tako se ne more osredotočiti na več kot na en objekt hkrati in ne more oceniti razdalje tako zlahka kot odrasli;
- višina: otroci imajo težave tudi zaradi

svoje višine. Otrok ne more videti nad parkiranimi avtomobili in tudi avtomobilisti ne morejo videti otroka;

- prav tako imajo otroci problem pri razumevanju pomena besed in konceptov povezanih s prometno vzgojo, prometnih znakov ter ločevanju med levo in desno stranjo.

■ Starši in drugi, ki skrbijo za otroke, se morajo teh omejitev zavedati, kljub temu pa pričeti s poučevanjem varne hoje takoj, ko otroci shodijo. Odrasli morajo nadzorovati otroke vse dotlej, doker ne dokažejo, da znajo kot pešci varno ravnati in se obnašati.

■ Prometno varnost otrok pa lahko občutno izboljšamo **z uporabo otroškega varnostnega sedeža v avtomobilu**. Zavedati bi se morali, da lahko pri trčenju s 50 km na uro neprivezan otrok udari v armaturno ploščo s tako silo, kot bi padel s trinadstropne hiše. Prav raziskava, ki smo jo izvedli pri predšolskih otrocih na območju bivše

občine Domžale, je pokazala, da kar 12 otrok od 147 vprašanih med vožnjo v avtomobilu sedi spredaj.

Pomembno je, da izberete otroški varnostni sedež, ki ustreza otrokovi velikosti oz. starosti ter ga v avtomobil pravilno postavite in pričvrstite. Otrok mora biti v sedežu vedno pripet z varnostnim pasom.

V predšolskem obdobju moramo otroka pričeti navajati tudi na **nošenje kolesarske čelade**, in sicer že tedaj, ko ga odrasli prevažajo na svojem kolesu in pri njegovih prvih kolesarskih poskusih. Nošenje kolesarske čelade bo kmalu postala navada, ki je ne bo opustil vse življenje. Da je ta navada nadvse koristna, dokazujejo raziskave, po katerih nošenje kolesarske čelade zmanjša kolesarjevo tveganje za hujšo poškodbo glave do 85 %.

Sonja Borštnar

PREDLOGI ZDRUŽENJA ZA PODROČJE GOSPODARSTVA IN ZA PODROČJA, KI SO POMEMBNA ZA RAZVOJ PODJETNIŠTVA, OBRTI IN ZASEBNIŠTVA V OBČINI MENGEŠ

1.

Zagotoviti prostorske in urbanistične pogoje za proizvodne, skladiščne, storitvene in poslovne prostore in zaračunavati razumljive oziroma dejanske stroške. Opredeliti proizvodno-obrtno in storitveno-poslovno cono. Nemudoma pričeti z izdelavo razvojnega načrta in prostorskih planov, urbanistične zasnove in zazidalnih načrtov, kar bi omogočilo reševanje prostorskih problemov podjetništva.

2.

Pospeševanje podjetništva s kakovostnim premikom v smislu povečanja dobička in prehoda na konkurenčno nastopanje na tujih trgih na eni strani in na drugi strani omogočanje primernih pogojev in ustrezne spodbude za začetnike. Golo kreditiranje ob pogojih, ki so podobni bančnim in z zahtevanimi garancijami, se ni izkazalo za zanimivo in vzpodbudno.

3.

Vzpostavitev kvalitetne in moderne evidence dejavnosti na področju gospodarstva in kmetijstva v občini in posredovanje v slovenski in mednarodni prostor. Dodatno zbrati podatke o potrebah

in možnostih sodelovanja, prihoda drugih gospodarstvenikov (predvsem zamejskih Slovencev in izseljencev) v občino, da bi soinvestirali z domačimi gospodarstveniki.

4.

Skupen nastop pri realizaciji projektov, kot so gospodarske cone, urejanje kraja in naselij v turističnem in poslovnem smislu.

5.

Pripravljenost za skupen nastop pri izvedbi plinifikacije in ostalih istočasnih komunikacij in infrastrukture v Občini Mengeš.

6.

Pripravljenost za strokovno in poslovno sodelovanje pri aktivnostih in delu občine, tako na normativnem kot na komunalno-cestnem, energetske, prostorske in družbenem področju.

NUDIMO

■ Pregled podjetij v Občini Mengeš na sodobni računalniški bazi podatkov (Vir: GZS in anketni podatki) - vsem brez omejitve.

■ Informacije s področja dejavnosti uprave in sveta Občine Mengeš - vsem brez omejitve.

■ Informacije Gospodarske zbornice Slovenije in Združenja za malo gospodarstvo Slovenije - vsem brez omejitve.

■ Popust pri informacijah o bonitetah in poslovanju gospodarskih subjektov, ki jih ne daje APP in popust pri izvajanju izterjave - aktivnim članom.

■ Popust pri oglaševanju na drogovih javne razsvetljave v Občini Mengeš - aktivnim članom.

PREDLOG PZM MENGEŠ Občini Mengeš glede pospeševanja podjetništva

Na UO smo dolgo razpravljali, kaj storiti za resnično pospeševanje podjetništva in gospodarstva v občini. Osnovni problem so prostor, kumalna neurejenost, nedostopne cone s formalnimi pomanjkljivostmi, slaba gospodarska situacija, ki ljudi odvrta od vlaganj in zadolževanja, predvsem pri bankah, ki praktično le služijo brez kakršnega koli tveganja. Menimo, da so na tem področju potrebne vsebinske spremembe. V zvezi s subvencioniranjem obrestne mere, kar je v bistvu ugodno kreditiranje, ki ga izvaja izbrana banka v sodelovanju z občino, smo sprejeli sklep, da posredujemo komisiji poenostavljen način dajanja subvencij na obrestno mero. Komisija za ugodno kreditiranje obrti in podjetništva je na 8. seji sprejela predlog PZM Mengeš, da se postopki poenostavijo in uredijo tako, da bodo sredstva skoraj zanesljivo v celoti izkoriščena. Na predlog komisije posredujemo tekst sklepa in obrazložitev v zvezi s tem.

Predloga sklepov svetu Občine Mengeš sta bila naslednja (posredovana 20. julija 1997):

1. Sprejememo predlog komisije za ugodno kreditiranje podjetništva in obrti ter ostalega zasebnštva v Občini Mengeš za spremenjen način ugodnega kreditiranja s subvencioniranjem obrestne mere na že odobrene kredite s strani komercialnih bank in za subvencioniranje moratorija na začetek odplačevanja glavnice.

2. PZM Mengeš pripravi ustrezno spremenjen predlog teksta pravilnika za komisijo, ki ga po obravnavi s svojimi dopolnitvami posreduje Svetu občine v sprejem.

Obrazložitev: Z ustreznimi omejitvami in pravili bi lahko na tak način ustrezna služba na občini potrjevala skladnost prosilca s pravili do porabe sredstev v

proračunskem letu. Izreči se je potrebno o sprejemljivosti moratorija, predvsem za začetnike, ali če gre za večjo, bolj rizično naložbo, naložbo v manj zanimivo ali deficitarno dejavnost ali, nenazadnje, za naložbo, ki je proizvodnega značaja in garantirano zaposluje nove delavce. Izreči se je potrebno, za katere namene se pomoč ne odobrava: npr. za bifeje, bare in podobno, za čisto uvozno širokopotrošno dejavnost, ki neposredno konkurira domači proizvodnji, da pa se odobrava za gostilne s široko, tudi domačo ponudbo hrane in podobno.

MENGEŠKI OBRTNIKI, PODJETNIKI IN ZASEBNIKI - povejte svoje mnenje, pridružite se nam! Več nas bo, bolj bomo aktivni, več bomo lahko dosegli. Zelo si želimo sodelovanja tudi z ostalimi organizacijami v občini. Že izrečene in napisane ponudbe še vedno veljajo!

Tomaž Štebe

MENGEŠKI OBRTNIKI, PODJETNIKI IN ZASEBNIKI

VABIMO VAS IN VAŠE DRAGE
NA DRUŽABNI IZLET NA TRIGLAV.

Odhod bo v **petek, 29. avgusta** v zgodnjih jutranjih urah. Prijave sprejemamo na tel. 737 317 (MI AMIGO), 738 420 (Timola), 738 665 (Jelen), 737 574 (Studio Artline), 737 265 (Mengo).

Prijave so potrebne zaradi rezervacije prenočišča. Za aktivne člane društva bomo poskrbeli za prevoz. Spremljali nas bodo izkušeni planinci.

Izlet je primeren za vsakogar, ki se je sposoben z "lahkoto" povzpeti na Kamniško sedlo.

PODJETNIŠTVO

Podjetnica sem, podjetnik sem

Kakšna znanja potrebujejo podjetnice in podjetniki, da lahko, kot mislijo mnogi, "le sestankujejo in tako pridobijo posel", ne zanima nikogar, bolje rečeno skoraj nikogar.

Prav gotovo pa to zanima pristojne na občini in na podjetniških združenjih, ki se dločijo, da povabijo v goste GEA College d.d. iz Ljubljane, ki izvaja program

VEČERNA ŠOLA PODJETNIŠTVA. To ni šola za pridobitev spričevala, pomembnejša so nova znanja, ki pomagajo podjetniku, da postane še boljši.

GEA College d.d., program Večerne šole podjetništva izvaja po vsej Sloveniji. Do sedaj so izvedli že več kot 40 ponovitev in skupno usposobili preko 1000 slovenskih podjetnikov in obrtnikov. Letošnjo pomlad so Večerno šolo podjetništva organizirali tudi v Mengšu. Pri organizaciji so na pomoč priskočile **občine Mengeš, Domžale in Kamnik**, podjetnikom iz njihovega okoliša pa so udeležbo tudi sofinancirale. V družbi **MI AMIGO** so se dvakrat tedensko srečevali podjetniki in obrtniki iz Ljubljane, Kamnika, Domžal, Mengša in Kranja. Družili so se 30 večerov ter z znanimi strokovnjaki s področja podjetništva reševali vprašanja o vodenju, marketingu, organizaciji, managementu, finančah in kadrovanju.

Ob zaključku seminarja in slavnostni podelitvi potrdil (pogoj za to je bil uspešno pripravljen poslovni načrt), smo poklepetali o tem, kako so bili udeleženci zadovoljni s potekom seminarja, organizacijo, izvedbo ...

NATALIJA IPAVEC, Mizarstvo Ipavec, Mengeš

Odločila sem se, ker sem pričakovala veliko informacij o finančah. Ni bilo strogo usmerjeno, izvedela pa sem veliko, kar do sedaj nisem vedela. Naučila sem se izdelati poslovni načrt.

SANDI LUKAN, Prostep Lukan, Mengeš

Radovednost je botrovala moji odločitvi. Želel sem več izvedeti o področjih, ki so mi bila do sedaj neznana. Veliko novega sem slišal, pogrešal pa sem velike podjetnike, da bi nam predstavili svoje izkušnje. Poslovni načrt sem naredil ne le zaradi zaključnega potrdila, pač pa zaradi njegove pomembnosti.

MIHA LAVRIČ, Tatami d.o.o., Mengeš

Že prej sem slišal o tej šoli veliko dobrega. Sedaj vem, da sem se pravilno odločil. Med predavanji in v delavnicah sem našel samopotrditev, odprla so se mi nova obzorja. Hvaležen sem podjetju GEA College d.d. in MI AMIGU, da je seminar potekal v Mengšu, drugam bi težko hodil.

Namesto zaključka

Vse se zgodi enkrat prvič. Marsikdo si je ob vsakodnevnih obveznostih težko vzel čas za usposabljanje, pa je kljub temu večina uspešno prispela do cilja. Eden izmed udeležencev je dejal, da to ni bil njegov cilj, da je to šele začetek poslovanja po novem. Če to velja za večino, je Večerna šola podjetništva dosegla svoj namen.

Tina Cirman

KULTURA

Vivat Gallus

1. julija

ponovno v cerkvi sv. Primoža in Felicijana v Loki pri Mengšu

Koncert sodi v sklop mednarodnega poletnega festivala komorne glasbe. Tourstni koncerti pa bodo še v Domžalah, Kamiku, Lukovici in Moravčah vse do 29. julija.

V Loki sta nastopila zelo znana umetnika Matej Šarc - oboa in Nicoletta Sanzin - harfa. Izvajala sta program Rossinija, Krumpoltza, Bacha, Rapaehla, Lemelanda, Kalliwododa. Požela sta buren aplavz in o njuni kvaliteti izvajanja skladb smo se sami prepričali.

Cerkev so poslušalci od blizu in daleč napolnili do zadnjega kotička, to pa dokazuje, da je za tourstno glasbo veliko zanimanja. Koncert je snemala RTV Ljubljana. Pokrovitelj koncerta je bila Občina Mengeš, soorganizator pa Kulturno društvo Antona Lobode.

Milan Kralj

ZA KNJIŽNE MOLJE

PAVEL GOLIA

O Ester - o Renée

(izbrane pesmi)

*Naj z nama ves svet se opere v ljubezni,
in vse, kar veruje in sanja,
se z nama pogrezni
iz požarov ljubezni v morja odpuščanja.*

Ko ljudje razpravljamo o tem, kaj smo prebrali, imamo največkrat v mislih prozno delo (roman, povest), na poezijo pa kar nekako pozabljamo.

Ko gledam v knjižnici police s poezijo, me kar stisne pri srcu, ko pomislim, koliko nikoli ali premalokrat prebranih pesmi sameva na knjižnih policah.

Pa toliko enkratnih pesnikov, naših in svetovnih - od Prešerna, Murna, Ketteja, Kosovela, Pavčka, Kačičeve, Kocherka, Minattija, Menarta, Shakespeara, Byrona, Puškina, Lermontova, Rilkeja, Lorce, Baudelaira...

Nam poezija res pomeni manj od proze ali pa je ljudje ne berejo zato, ker hočejo zgodbo z zapletom in razpletom, pesmi pa so premalo neposredne, saj vsakomur prinašajo svojo interpretacijo? V pesmi je skrivnost, v pesmi je nedorečenost, v pesmi je glasba. Vsaka pesem je zgodba zase, saj ste gotovo že slišali, da pesnik z nekaj vrsticami pove isto kot pisatelj z nekaj sto stranmi.

Eden manj znanih slovenskih pesnikov je tudi **Pavel Golia (1887-1959)**. Uvrščamo ga med sopotnike slovenske moderne (Kette, Murn, Župančič, Cankar). Pred kratkim so izšle Golieve Izbrane pesmi (zbirko je uredil in spremno besedo napisal Igor Grdina, profesor slavistike.) Zbirka je razdeljena na šest razdelkov - Vitezi neznane garde, V požarih plamteče ljubezni, Poznam roko, Živeti je lepo, Alkohol in Pismo domovini.

Večji del zbirke predstavljajo ljubzenske pesmi - ljubezen na začetku odrešuje, toda kmalu se spremeni v neizpolnjeno hrepenenje, v bolečino, v ločitev, ki je neizogibna (zato je ljubezen še silnejša). Znano kombinacijo ljubezni in smrti (eros - tanatos) najdemo v Pesmih o Marusenjki: "... in že bolj mirno peljem brod v pristan, kjer smoter svoj dosežem morebiti, ljubiti v smrti, v smrti ljubljen biti."

Pesnik si želi, da bi njegova ljubezen obrodila sadove - v pesmi Nikolaj Pavlovič nam izpove hrepenenje po

sinu, ki bi njemu in ženi zasvetil kakor luč v temi. Pesem O Ester - o Renée, ki je nekakšna magistralna pesem, najbolje predstavlja Golio. To je tipična findesiéclowska pesem - predstavlja nostalgijo za starimi lepimi časi - orkester je utihnil, godci so se razšli, narcise in astre so odcvetele, sanje se niso uresničile in maja ni več.

Prva Golieva objavljena pesem Žalostni večeri (Slovan, 1912), kaže pesnikov obup in žalost, ker sreče ni našel ne on ne drugi. "In vsi, in vsi so mi prišli naproti: pijani, trezni, radostni, potrti, že od začetka posvečeni smrti, vsi bedni, bedni na tej bedni poti." A v štirivrstičnici Živeti je lepo, se nam pesnik pokaže v drugačni luči: "Živeti je lepo, le malo sreče je treba imeti, dragi. To je vse. Naposled tudi srečni srečno umre."

V pesmih Kanarček in poet in Marche Funebre pesnik hrepeni po srečanju z Bogom in odpuščanju grehov.

Za človeka, ki je bil po poklicu častnik, je kar nekoliko nenavadno, da je pisal tako občutene ljubzenske pesmi in refleksije o osebnosti usodi; še bolj nenavadno pa je, da je bil v tridesetih letih pojem ljubljanske boeme, v petdesetih pa je postal član SAZU.

Golia je bil nedvomno človek nasprotij, verjetno je tudi zaradi tega moral pisati pesmi, med katerimi je veliko takih, ki se z lahkoto kosajo s pesmimi ostalih modernistov. Golia si vsekakor zasluži vidnejše mesto v naši poeziji.

"Nekoč bili smo v maju, sedaj je vse pri kraju..."

Sabina Accetto

KULTURA

SLAVJE V NOVEM MESTU

Foto: Polona Leskovec

Te dni smo prejeli razveseljive novice. Simona Weiss s prijatelji je v dveh mesecih nastopala na šestih koncertih v športnih dvoranah od Murske Sobote, Maribora, Celja, Slovenske Bistrice, Ptuja, do Novega mesta. Prav tam pa je bilo posebej praznično. Franc Kompare, znan slovenski glasbenik - trobentač iz Mengša, je konec maja 1997 v Novem mestu prejel zlato CD ploščo z naslovom *Pesmi prijateljstva in ljubezni*, ki mu jo je v imenu založbe Megaton iz Trzina izročila predstavica firme gospa Simona Weiss (na fotografiji).

Redko se zgodi, da glasbenik kot solist instrumentalne glasbe doseže tak uspeh. V današnjem času je uspeh založbe in glasbenika toliko večji, ker kupna moč upada. Franca Kompareta poznamo kot glasbenika z novimi idejami in prijemi. Poleg ansambla Marele, bil je ustanovitelj in vodja, idejni oče stila in načina igranja s povečanim kvintetom s pozavno in saksofonom, igra kot solist različne stile. Sedaj je spet pokazal novo pot v glasbenem ustvarjanju, kar je bilo med ljudmi lepo sprejeto. Dobili smo slovenskega trobentača, ki na poseben občuten način igra na krilnico in trobento. Kaseta in CD z naslovom *Pesmi prijateljstva in ljubezni*, kot tudi vse ostale skladbe, so bile posnete v studiu Napoleon v Kamniku pod producerskim vodstvom Dušana Zoreta v njegovem studiu. Glasba, ki jo med drugim komponira Slavko Avsenik mlajši, je poleg svetovnih uspešnic lepo dopolnilo k programu, ki ga snema in izvaja Franc Kompare.

Nov prijem v marketingu pa je tudi to, da podjetja ali zasebne ustanove lahko pri založniški hiši Megaton - Trzin naročijo CD, ki ga slikovno (prva stran - naslovnica) opremljajo po želji firme in je čudovito darilo ob obletnicah ali darilo poslovnim partnerjem.

Tako lepa glasba pomirja in daje človeku novih moči in volje, še posebno v času, ko smo v stresnih situacijah in živčno obremenjeni.

KULTURA

Moje gledališče v Kulturnem domu Mengeš

Iščem moža s kulturo srca

V Kulturnem domu Mengeš je 14. junija nastopilo Moje gledališče s komedijo *Iščem moža s kulturo srca*. Moža s kulturo srca je iskala igralka Irena Prosen, našla ga je v Vojku Zidarju, veliko vlogo pa je pri tem iskanju igral tudi Gojmir Lešnjak Gojc. Vsi trije pa so občinstvo spravili v dobro voljo. Zgodba gre takole:

Vdova se je naveličala samevati in je sosedu, strokovnjaku za hlevski gnoj, povedala, da se bo ponovno omožila. V sanjah ji je namreč pokojni mož poslal znamenje, da to lahko stori. Sosed je seveda mislil, da je on njen izbranec, a izkazalo se je, da je stvar nekoliko bolj zapletena.

Gospa se je namreč odločila, da bo ženina poiskala s pomočjo oglasa, tarot karte pa so ji povedale, da bo prvih pet snubcev odločilnih. Tako so snubci začeli prihajati, toda že po prvih treh je ugotovila, da so vsi moški "ali kmetje, ali pijanci ali pa so brez jaje". Prvi snubec je namreč imel drobno nesrečo pri športnem udejstvovanju in pri tem izgubil določen telesni organ, drugi snubec je bolj kot ljubezen in življenjsko sopotnico iskal poceni delovno silo na kmetiji, tretjega pa so na poti do njenega stanovanja premamile številne gostilnice.

Po začetni smoli pa se je stvar začejala odvijati nekoliko bolje, pravzaprav veliko bolje. Tako, da je soseda pričejala skrbeti, sam se namreč vdovi še ni odrekel. Zato se je tudi zatekel k nekoliko drastičnim ukrepom in je poklical prijatelja, ki se je moral najprej preobleči v nesrečnega športnika, nato kmeta, nato pa še pijanca..., vse samo zato, da bi vdova nehala iskati snubce drugje in bi si raje bolj podrobno ogledala svojega soseda.

Prevara je bila seveda razkrita, komedija pa se je kljub temu iztekla srečno, tako za vdovo kot za soseda.

Srečno pa se je za letošnjo sezono iztekla tudi gledališka sezona v Kulturnem domu v Mengšu. Prihodnjo jesen pa jo bo morda začela prav predstava Mojega gledališča: *Iščem moža s kulturo srca*.

Urša Blejc

Unicefova akcija "Kapljica vode"

Akcija se je za učence Osnovne šole Mengeš zaključila 26. junija 1997 z izletom v sotesko Vintgar in Sv. Katarino na Homu. V akciji je sodelovalo deset tisoč slovenskih šolarjev, njihovi mentorji, starši in prijatelji. Za izgradnjo slovenskega vodnjaka v Namibiji so zbrali 1,500.000 tolarjev.

Na spominski ploščici vodnjaka bo na prvem mestu prav gotovo Osnovna šola Mengeš, ki se je ob vseslovenskem projektu najbolje izkazala. Namen projekta pa ni bil samo, da bi omilili pomanjkanje pitne vode v Namibiji, temveč tudi ekološko osveščanje porabnikov pitne vode po svetu.

*Franja Potočan,
učiteljica geografije*

Poročni par na 5. jubilejnem Mihaelovem sejmu v Mengšu

Dovolj poguma za poroko na Mihaelovem sejmu je zbral par, IRENA ŠIMENC, roj. 15.10.1969, Rašiška cesta 18, Mengeš in ROK KLOPČIČ, roj. 29.6.1977, Hribarjeva 12, Mengeš.

Takole sta se nam predstavila z odgovori na razpisna vprašanja:

1. NEVESTA Irena je zaposlena v tovarni Trak Mengeš kot tekstilnomehanski tehnik.
2. Opis interesnih dejavnosti: šport (smučanje, tek, kolesarjenje, plavanje, planinarjenje), rada tudi šiva, veze gobeline.
3. Za najljubšo knjigo je izbrala Enciklopedijo vrtnarjenja, ker ji pomaga

pri urejanju vrta, vzgoji zelenjave, sadja in cvetja. Za najljubši film je izbrala Moje pesmi moje sanje, kjer je zanimiv prikaz življenja velike družine, v njem je veliko glasbe, petja in srečni konec.

4. Zastavljeni cilji: v življenju se ji zdi najpomembnejše razumevanje z Rokom, ustvariti srečno družino, končati gradnjo hiše in ureditev okolice ter zdravo živeti.

5. Na Mihaelovem sejmu ji je bila lani najbolj všeč povorka z narodnimi nošami, kočijami in konji ter predstavitev domačih obrti.

1. ŽENIN Rok je zaposlen na Ministrstvu za promet in zveze kot notranji kurir.
2. Ukvarja se s športom, teče, kolesari, plava in planinari.
3. Za najljubšo knjigo si je izbral Sam svoj mojster, ker mu pomaga pri izdelavi uporabnih predmetov in pri opravljanju prenovitvenih del pri hiši. Za najljubši

film je izbral Kekca, ker je glavni junak pogumen. Film je posnet v čudoviti gorski pokrajini in se odlikuje po zelo lepi glasbi.

4. Življenjski cilji so: ustvariti družino in skrbeti zanjo, dokončati skupni dom in v njem srečno živeti.

5. Na Mihaelovem sejmu so mu všeč številne stojnice in množica ljudi, ki se zbere.

Eden najpomembnejših dogodkov v človekovem življenju je prav gotovo poroka. V sedanjem času naglice, se večina parov odloči za udobnejšo poroko v krogu ožje družine, brez spremljajočih ljudskih običajev. Prav pa je, da občasno te običaje, ko je praznovala vsa vas in so bile pozabljene zamere, iz življenja naših dedkov in babic, znova oživimo. Takrat se približamo življenju v Mengšu pred približno 100 leti in rečemo: "Oh, kako so se nekdaj imeli lepo".

Silva Drešar

IZ MIHAELOVAEGA LISTA

Program sejemskih prireditev na 5. Mihaelovem sejmu

Osrednja zanimivost in rdeča nit sejemskih dni bo ohcet po mengeško, vredne ogleda pa bodo tudi ostale prireditve, ki sledijo:

- v petek, 26.9.1997**
 19.00 - 24.00 fantovščina in deklščina
-
- v soboto, 27.9.1997**
 ob 9.00 otvoritev sejma in dvig sejemske zastave
 ob 9.15 prihod neveste
 ob 9.30 prihod ženina "šrangiranje"
 ob 10.15 civilna poroka
 ob 11.00 odhod ženina in neveste na cerkveno poroko (11.30)
 12.00 - 13.30 predstavitev Občine Moravče
 14.00 - 16.00 Živ-Žav
 16.00 - 18.30 nastop harmonikarjev na harmonikah mengeških izdelovalcev
 ob 19.00 prihod ženina, neveste in svatov
 19.30 - 24.00 ohcet z družabnimi igrami
-
- v nedeljo, 28.9.1997**
 ob 10.00 maša na prostem
 ob 11.15 blagoslovitev miniaturnih zvonov
 11.30 - 12.30 pritrkovanje
 12.00 - 13.00 kosilo županov
 13.00 - 14.00 koncert godb
 15.00 - 16.00 povorka - prevoz bale, ženina, neveste in svatov
 16.00 - 18.00 ples, zabava
 18.00 - 19.00 podelitev priznanj najbolj izvirni in najlepšistojnici ter priznanje stojničarjem, ki so že 5. leto v Mengšu
 19.00 - 23.00 ples in zabava
-

Društvo

Mihaelov sejem vas vabi!

D R U Š T V A

Delovno v društvu Sožitje Mengeš

■ Naše aktivnosti potekajo skladno z letnimi časi, zato je začetek leta vedno v znamenju smučarjev, ki so dvakrat trenirali v Planici in tekmovali na VII. zimski specialni olimpiadi na Rogli. Kar nekaj zlatih, srebrnih in bronastih medalj se je že nabralo.

■ Letos smo plavalne sposobnosti preizkusili tudi tistim, ki do sedaj niso tekmovali in med njimi odkrili nove talente. S tremi skupinami smo plavali v bazenu v Železnikih, kjer smo vedno prijazno sprejeti.

■ Atleti še vedno pridno vadijo enkrat tedensko, pridružila sta se dva nova iz OŠ 27. julij in število telovadcev se je povzpelo že na 24. Svoje zmogljivosti so pokazali na 4. letnih igrah specialne olimpiade za Gorenjsko v Škofji Loki, na IV. atletskem mitingu v Mariboru in na društvenem krosu na stadionu ob osnovni šoli Domžale.

Srečni športniki Sožitja na podelitvi zlatih medalj

■ Skupino tistih, ki zaradi zmanjšane telesne okretnosti niso pogosto vključeni v aktivnosti društva, smo peljali na popoldanski izlet v Drago. Ogledali smo si delček naravnih lepot, grad Kamen in prve vlečnice naše tovarne Elan iz Begunj, se fotografirali in seveda malicali.

■ Mimo sta tudi že dva družinska izleta. Eden je bil pohodniški na Jošt. Dve tretjini poti smo se peljali, ostalo pot smo prehodili in uživali ob pogledu na bližnje gorenjske kraje. Gostinec nam je postregel z okusno enolončnico in toplim čajem.

■ Drugi izlet je bil na Višarje. Bilo nas je za en avtobus in kombi. Prvi postanek smo imeli v Trbižu, z vrha Višarij smo uživali ob prekrasnem razgledu. Vreme nam je bilo obakrat naklonjeno.

Izletniki Sožitja - dobre volje, visoko na Višarjih v družbi prijateljev

■ V krožku ročnih spretnosti smo izdelovali pustne maske in pred kratkim s skupino deklet poletni nakit iz fimo mase.

■ Na tradicionalnem pikniku smo se srečali 20. junija. Zbralo se nas je kar lepo število, še posebno smo veseli tistih, ki svoj čas preživljajo doma in jim ta dan veliko pomeni. Popoldne smo preživeli ob zvokih ansambla Borisa Razpotnika, družabnih igrich - vlekli smo vrv, skakali v vrečah in se poskusili v pikadu. Vsi udeleženci so bili nagrajeni. S svojim nastopom nas je razveselila in prijetno presenetila dramska skupina. Za srečolov so nam zasebniki in podjetja darovali večje število dobitkov, za kar se jim zahvaljujemo. Najbolj zavzete zbiralce dobitkov smo že nagradili z enodnevni izle-tom v Ankaran.

■ Kot vzpodbuda za nadaljnje redno prihajanje na telovadbo, smo za športnike pripravili piknik. Tudi ob tej priložnosti smo se zabavali ob igrichi zvižanje vrvi in dobili nagrade ter porabili skoraj vse preostale dobitke od srečolova.

■ Na letovanje, ki ga organizira Zveze društev Sožitje, se je prijavilo 36 družin. Zaposili smo tudi za možnost letovanja tistih, ki so vključeni v bivalno enoto Doma počitka Mengeš. Sprva je kazalo slabo, končni izid pa je zelo dober. Polovica varovancev (7) bo odšla na letovanje v Porentov dom že 26. julija, druga polovica 23. avgusta v Dom Ajda v Libeliče, to je dom obšolskih dejavnosti.

■ Za polovico leta je to dovolj, veliko lepega nas še čaka.

Silva Drešar

Uspešna predstavitev Občine Mengeš v Cerkljah

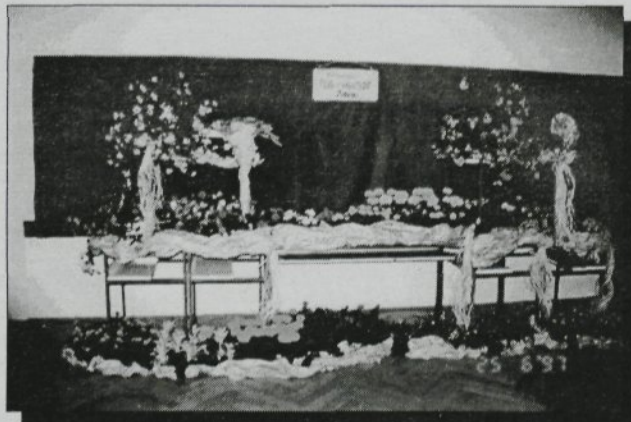
Občina Mengeš in Turistično društvo
sta se zelo uspešno predstavila na trideseti jubilejni
razstavi cvetja v Cerkljah na Gorenjskem
od 25. do 29. junija.

Prizadevni člani Turističnega društva so zelo lepo pripravili razstavni prostor, na katerem je sodelovala vrtnarija Hubad iz Dobena. Posebne cvetlične aranžmaje je pripravila gospa Zorka Požar. Na razstavi smo prikazali tudi slikovni del, predvsem kulturne in turistične znamenitosti Mengša, posebej kmečki turizem na Dobenu in mengeško kočjo na Gobavici. Številni obiskovalci so imeli na voljo nove razglednice Mengša in zloženko.

Za udeležbo na razstavi cvetja in turizma je dobilo Turistično društvo Mengeš in vrtnarija Hubad iz Dobena posebno priznanje.

F. Zabret

D R U Š T V A

D R U Š T V A

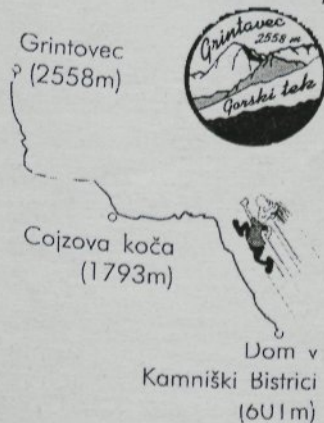
Ekstremni tek na Grintavec (2558 m)

✕ 14. septembra ne bo čisto navadna nedelja, ta dan bo pri nas najbolj zahtevni gorski tek. Mengeški alpinisti pripravljajo drugi gorski tek iz Kamniške Bistrice na vrh Grintavca, ki se ga bodo udeležili vrhunski športniki za gorski tek, alpinisti, gorski kolesarji (brez koles) ter ostali vrhunski športniki. To bo tekma volje, vzdržljivosti, upanja in radovednosti. Ta najtežji gorski tek v Sloveniji bo pokazal, kdo bo kralj Kamniških Alp, kdo bo mož med možmi in skalovjem Grintavca. Čas lanskega letnega zmagovalca? Ena ura in 29 minut.

✕ Bo letošnji zmagovalec iz vrst gorskih tekačev, bo morda alpinist ali kolesar, za vse bo pot enako dolga - enako težka. Za ta nastop se že pripravljajo: dvakratni zmagovalec Triatlona Jeklenih v Bohinju ter lanskeletni zmagovalec teka na Grintavec Marjan Zupančič, gorska tekača brata Urh, vsestranski vrhunski športnik Metod Močnik, maratonec Šalamon...

✕ Prireditev bodo posvetili spominu alpinistoma Danilu Golobu in Danijelu Bergantu, ki sta se smrtno ponesrečila v Kamniških Alpah. Štart teka na 15,8 km dolgi progi s kar 1957 metri višinske razlike (600 m v Kamniški Bistrici in cilj na 2558 metrih na Grintavcu) bo ob 10. uri, časovna omejitev teka pa je dve uri in pol. Počasnejše tekače bodo redarji med tekom obvestili o tem, da je čas potekel. Zadnji rok za sprejemanje opreme za cilj je ura pred štartom. Vse informacije dobite po telefonu 061 817 755 ali 061 825 795.

Dare Božič

10. za pokal Loke

ŽUPAN MED LOŠKIMI GASILCI

Letos smo imeli loški gasilci čast v svoji sredi pozdraviti župana Janeza Pera. Našemu povabilu, da na svečani razglasitvi rezultatov podeli pokale in priznanja tekmovalkam nežnejšega spola, se je rad in z veseljem odzval ter med Ločani požel lep aplavz.

Gasilsko tekmovanje za Pokal Loke v letu 1997 je za nami. Tokrat je bilo jubilejno, 10. po vrsti in prvič pod okriljem OGZ Mengeš. Tekmovanje je potekalo na gasilskem poligonu v pravem športnem in prijateljskem vzdušju. Sodelovalo je le 17 ekip v obeh konkurencah, ženski in moški, kajti vse najboljše slovenske ekipe z lanskega državnega prvenstva (12) so bile prav tiste dni na skupnih pripravah na Rogli za gasilsko olimpiado na Danskem. Kljub njihovi odsotnosti so bili doseženi lepi rezultati, kjer so se ponovno izkazale naše ekipe.

Pokale in priznanja sodelujočim sta v imenu pokroviteljev Občine Mengeš in OGZ Mengeš podelila župan Janez Per in gospod Jože Žargi, ki sta v svojem nagovoru pohvalila vnetost loških gasilcev in nam zaželela, da bi ta prireditev še dolgo ostala tradicionalna in bi tudi v bodoče povezovala prijateljske vezi med gasilci. Vsem udeležencem, pokroviteljem, sponzorjem, sodniškemu zboru in vsem, ki so kakor koli pripomogli k uspešni prireditvi, je besede zahvale izrazil predsednik društva gospod Peter

Petrič. Na koncu jim je zaželel srečno vrnitev domov z željo na svidenje na 11. srečanju v letu 1998.

REZULTATI

Ženske:

1. PGD Loka 2	893,7 točk
2. PGD Repnje - Dobruša	874,0 točk
3. PGD Tosama	862,5 točk
4. PGD Topole	851,0 točk
5. PGD Loka 3	845,4 točk

Moški:

1. PGD Rova	917,7 točk
2. PGD Dob 1	914,1 točk
3. PGD Loka 1	913,8 točk
4. PGD Petrova vas	911,6 točk
5. PGD Študa	908,5 točk
6. PGD Dol. Logatec	895,0 točk
7. PGD Mengeš	892,0 točk
8. PGD Loka 2	888,8 točk
9. PGD Repnje - Dobruša	871,3 točk
10. PGD Jarše - Rodica	865,7 točk
11. PGD Ihan	862,4 točk
12. PGD Topole	852,0 točk

Jože Brojan

V SLIKI IN BESEDI O TEKMOVANJU V LOKI

Uvrstitev loških enot

več pozornosti posvetiti tudi osebni rasti, brez katere vrhunskih rezultatov gotovo ne bo.

ŽENSKE - LOKA 2 (1. MESTO)

Loška dekleta, ki jim prva mesta niso tuja. Veliko obetajo in so prave naslednice naše olimpijske desetine. Štiriletno druženje jih je pripeljalo v sam vrh ženskih ekip v Sloveniji. Odlični rezultati v zadnjih dveh letih so odraz njihovega načrtnega dela štiriletnega obdobja. Takšnih rezultatov se ne bi sramovale niti ekipe, udeleženske letošnje gasilske olimpiade na Danskem. Gorica ob Dreti, Dob, Domžale, Ribno in Loka so bila srečna mesta, kjer so osvojile pokale samo v letošnjem maju in juniju. Pa naj kdo reče, da to ni uspeh. Marljivost na treningih, zagnanost in predvsem mladost so njihov adut tudi v prihodnje.

MOŠKI - LOKA 1 (3. MESTO)

Z malo treninga so dosegli odličen rezultat, a kaj, ko jim je zavita cev "odvzela" prvo mesto in njihov osebni rekord, pa tudi rekord loških tekmovalcev v vseh devetih letih. Trening? Sami pravijo tako: "Če nam uspe, smo brez vaj med prvimi, če ne, med zadnjimi." Bo morda to motivacija za nadaljnje delo? Ko bi vsaj bila, saj fantje znajo "metati", le časa za vaje jim primanjkuje zaradi drugih pomembnejših (?) obveznosti.

ŽENSKE - LOKA 3 (5. MESTO)

Tudi njim na domačem terenu ni najbolje uspelo. Ena sama samcata napaka jih je stala boljše uvrstitve. Za njih je trening od vseh loških ekip najmanjši problem, čeprav so vse mamice in celo babice, zato vemo, da so vajo sposobne izvesti veliko bolje, kar so že dokazale na mnogih tekmovanjih, pa čeprav med precej mlajšimi ekipami. "Pa nič zato," so rekle. Bo pa na naslednjem tekmovanju bolje, ko ne bo treme.

Jože Brojan

SDS

Strokovni svet občinskega odbora SDS Mengeš

Začeli smo z delom v našem strokovnem svetu, ki ima nalogo napisati oceno stanja v Občini Mengeš in predlog ukrepov in aktivnosti za hitrejši napredek, večjo gospodarnost, boljšo izkoriščenost ter odpravljanje problemov in pomajkljivosti. Delo smo razdelili na štiri glavna področja:

- I.
Razvoj, prostorsko planiranje in sodelovanje občine;
- II.
Okolje, urbanizam, infrastruktura, javni standard občine;
- III.
Standard življenja, družbene in društvene dejavnosti;
- IV.
Zakonitost, gospodarnost, finance.

K sodelovanju vabimo poštene ljudi z znanjem, vedenjem in delavnostjo za bolj uspešno delo, ki naj bi prispevalo k boljšim odločitvam v prihodnje. Pokličite nas na telefon 737 265, pošljite nam sporočilo na mengo@eunet.si ali se oglašite v društveni sobi kulturnega doma, kjer smo praviloma vsak torek med 17.30 in 19.00 uro.

Socialdemokratska stranka Slovenije
Občinski odbor Mengeš
Predsednik mag. Tomaž Štebe, dipl. ing.

Kdo se igra z mengeško obvoznico, s spremembami prostorskih planov in z jasno izdelanimi dolgoročnimi razvojnimi usmeritvami?!

Konec leta 1994:

V bivši skupščini Občine Domžale je bil sprejet osnutek sprememb prostorskih planov.

Prva polovica leta 1995:

V novi Občini Mengeš je bil osnutek sprememb prostorskih planov dan v javno razgrnitev.

Prva polovica leta 1996:

Strokovna komisija Občine Mengeš je opravila svoje delo - mnenje k pripombam in usmeritve sprememb prostorskih planov. Svet Občine Mengeš je potrdil predlog sprememb prostorskih planov za nadaljnji postopek pridobitve soglasij od države. Ustanovili smo novo komisijo Sveta Občine Mengeš za izdelavo dolgoročnega razvojnega načrta družbenega plana oz. nekaj podobnega.

Druga polovica leta 1996:

Izbran je bil izvajalec za izdelavo dopolnitev dokumentacije in izvedbo postopka pridobivanja soglasij države. Izbor je potekal brez javnega razpisa in pogodba je bila na svetu potrjena kljub intervencijam OO SDS Mengeš. Pomagalo je le toliko, da je župan kar na sami seji (ob ustni obrazložitvi) znižal znesek iz preko 6 milijonov SIT na nekaj več kot 4 milijone SIT. Po predvideni specifikaciji del v pogodbi in naših poizvedovanjih v drugih občinah je običajna vrednost podobnih del največ 2 milijona SIT. Izbrani izvajalec je Razvojni zavod Domžale.

Konec prve polovice leta 1997:

Občina je ves čas pripravljala dodatne spremembe prostorskih planov, risala poteke obvoznice mimo javnosti in brez upoštevanja minimalnih potreb zakon-

skih postopkov (izdelava analiz in študij, javna razgrnitev). Rezultat je vrnitev dokumentacije v dopolnitev, kar ima več bistvenih vsebinskih, strokovnih in formalnih pomanjkljivosti. Nova komisija je, po več kot enem letu, še vedno na začetku svojega dela. Opravila ni niti tistega dela, za katerega se je obvezala, še manj pa so opravili delo drugi, ki bi morali komisiji pomagati. Takoj na začetku je odstopil prvi imenovani predsednik, več kot polovica imenovanih članov pa ni nikdar prišla na sestanek.

Začetek druge polovice leta 1997:

Predlagana točka dnevnega reda 29. seje Sveta Občine Mengeš, dne 9. julija 1997 z naslovom "Verifikacija izbrane mengeške obvoznice" - je bila obravnavana brez vsake priložene dokumentacije. Pri sprejemu sklepa na predhodni seji, da naj se obvoznica izvede po skrajno vzhodni varianti III, prav tako ni bilo nobene dokumentacije - le ustna pojasnila podžupana. Sklep je bil sprejet soglasno (9 glasovalcev)!!!

Ali si predstavljate, koliko ljudi in podjetnikov čaka na ureditev nujnih prostorskih sprememb. Več kot dve leti se vleče postopkovno ena najpomembnejših zadev, ki nima nikakršne prioritete. Prebrati je treba nekaj dnevnih redov in sklepov sveta. In svet, namesto da bi zahtevali razčiščevanje glede zavrženih sprememb prostorskih planov, ima na dnevnem redu verifikacijo variante obvoznice, kar je bilo sklenjeno brez vsake dokumentacije, kar je tudi lahko v redu, saj svetniki ne bodo mogli razpravljati o kakih bistvenih vsebinskih, strokovnih in formalnih pomanjkljivostih.

Resnično se človek lahko le vpraša: **KDO SE IGRA?**

Socialdemokratska stranka Slovenije

Občinski odbor Mengeš

Predsednik mag. Tomaž Štebe, dipl. ing.

Zgodnje učenje plavanja je uspelo

Šola v naravi IZOLA '97

☉ Priprave na letno šolo v naravi so se začele že septembra 1996, ko smo začeli razmišljati, da bi šolo v naravi predstavili iz 4. razreda v 2. razred, saj je proces učenja plavanja v tej starostni dobi mnogo krajši in lažji.

☉ Za premik smo se odločili tudi zato, ker se v 4. razredu vsako leto več otrok ni želelo udeležiti šole v naravi zato, ker jih je bilo sram, ker še niso znali plavati.

☉ Na drugem roditeljskem sestanku smo starše otrok seznanili z našo namero. Poprosili smo jih, da na osnovi ankete podprejo ali zavrnejo naš predlog. Na omenjeno anketo se je odzvalo 98 staršev, ki so skoraj 100 % podprli naš predlog in nam "prižgali zeleno luč" za začetek priprav.

☉ Takoj je stekla akcija iskanja primerne lokacije in hkrati zbiranja sredstev s pomočjo sponzorjev in dobrotnikov. Po rezervaciji termina v Simonovem zalivu so starši pričeli tudi z obročnim plačevanjem.

☉ V šolo v naravi se je prijavilo 96 otrok, kasneje pa se jih je udeležilo 92. Nekateri so odstopili od prijave zaradi tehničnih razlogov (poškodba, dopust s starši ...).

☉ Ob vsebinski in organizacijski pripravi smo sledili širšim ciljem šole v naravi in svoj program sestavili v skladu z zahtevami le-teh. Za izvedbo tako široko zastavljenega programa smo potrebovali tudi dodatna sredstva in material. Za pomoč smo zaprosili kar 193 organizacij, ustanov in posameznikov, zasebnikov. Lahko rečemo, da smo z rezultati zbiranja sredstev (denarnih in materialnih) zelo zadovoljni.

☉ Prav je, da imenujemo vse, ki so nam po svojih močeh priskočili na pomoč, s tem pa nekoliko razbremenili starše, otroke pa z darili prijetno razveselili.

SPONZORJI SO:

Varnost Mengeš • Avtoličarstvo, gospod Alojz Veselič, Mengeš • Twintex d.o.o., gospod Peter Slokan, Mengeš • Soboslikarstvo in pleskarstvo, gospod Franc Stele, Mengeš • Zavesa, gospod Miha Sršen, Mengeš • Gospod Bojan Makovec, Mengeš • Zora Domžale d.o.o., Mengeš • Napredek Domžale • Restavracija Vincent, gospod Janez Mohorič, Mengeš • MI AMIGO d.o.o., gospa Tatjana Sivec-Strmšek, Mengeš • Miamm d.o.o., gospod Matjaž Repnik, Mengeš • LB Domžale, ekspozitura Mengeš • Lek d.d., Ljubljana, Mengeš • Roletarstvo, gospod Janez Kosec, Mengeš • Hepis d.o.o., Mengeš • Flexibile VM Records d.o.o., Mengeš • Boutique Samanta in gospod Ivan Debevc, Mengeš • Izdelava cokel, gospod Frido Bele, Mengeš • Trgovina Smrkolin, gospa Bernarda Kobilšek, Mengeš • Župnijska Karitas, Mengeš • Trgovina Dona, gospa Marjana Uzar, Tržič • Rdeči križ Mengeš.

☉ Žalostno pa je dejstvo, da naša "mlada" občina nima posluha za tovrstne prošnje. Na naš poziv za sponzorstvo pri otrocih tako priljubljene dejavnosti, kot je šola v naravi, so odgovorili, da bodo dali sredstva, ki so v proračunu namenjena tej dejavnosti, to je 300.000 SIT za vse šole v naravi.

☉ Na naši šoli je bila že izvedena zimska šola v naravi, šola v naravi za 2. razrede, v avgustu pa bo izvedena še šola v naravi za 4. razrede. V te oblike dejavnosti bo vključenih okoli 220 otrok. Za vseh 220 otrok pa bo občina prispevala le borih 1.300 SIT na otroka.

☉ Upamo si trditi, da je malo občin v Sloveniji, ki bi jim bilo tako malo mar za njihove otroke, še posebej, če vemo, da od leta 1992 teče v Sloveniji akcija "Odpravljanje plavalne nepismenosti", v katero bi se morale občine dejavno vključiti in jim ne bi smelo biti vseeno ali njihovi občani znajo plavati ali ne. Morda pa se občinskim veljakom zdi bolj pomembno denar "vlagati" kam drugam.

☉ Seveda bodo takoj pričeli razlagati, da vso šolo v naravi pokriva Ministrstvo za šolstvo in šport in je zato njihov prispevek nepotreben.

☉ Res je, da MŠŠ letos res nekaj prispeva za šole v naravi, kjer se izvaja od 20 do 28 ur

pouka plavanja (to smo izvedeli šele v juniju 1997). MŠŠ prispeva 1.500 SIT na otroka na dan za eno šolo v naravi. Ker pa bomo mi letos izvedli dve, smo ta sredstva porazdelili na 151 otrok, tako da je njihov prispevek okoli 6.300 SIT na otroka. To je le del sredstev, če vemo, da bi celoten strošek šole v naravi znašal med 25.000 in 28.000 SIT na otroka.

☉ Da bodo morda nekateri le pričeli drugače razmišljati, naj navedemo naslednje podatke: pred odhodom v šolo v naravi smo pri generaciji drugošolcev izvedli preverjanje znanja plavanja oz. stopnjo prilagojenosti na vodo. Rezultati so bili takšni: Od 94 otrok je bilo kar 55 neplavalcev, 19 otrok je preplavalo

razdaljo 25 metrov, 20 otrok pa je bilo sposobnih preplavati več kot 50 metrov.

Po opravljeni šoli plavanja (24,5 ur) smo na preverjanju znanja lahko ugotovili naslednji uspeh:

• neplavalci (niso uspeli osvojiti znanja plavanja)	4
• preplavali 15 m (polplavalec)	4
• preplavali 25 m (delfinček, pripravnik)	9
• preplavali 50 m (bronasti delfinček)	53
• preplavali 50 m v časovni omejitvi in neprekinjeno plavali 10 minut (srebrni delfinček)	21
• preplavali 3 x 50 m (prsno, hrbtno, kravl) v časovni omejitvi (zlati delfinček)	1
• skupaj	92

Skupina Ribic z učiteljico Emo.

NAŠA ŠOLA

Slikarska kolonija Izola 97.

☉ Mislimo, da so rezultati odlični in da je bil premik šole v naravi v nižjo starostno obdobje pametna odločitev, ki jo bomo nadaljevali v prihodnjih letih.

☉ Za nemoten potek šole plavanja so skrbeli učitelji plavanja: Drago Žvokelj, Mitja Tancik, Aleš Voh, Janez Zajc, Anita Flerin, Ema Ferlinc, Maruša Stanovnik, Polona Leskovec in Špela Preisinger.

☉ Čas, ki so ga otroci preživeli v Simonovem zalivu, smo jim zapolnili še z naslednjimi dejavnostmi:

- pouk, prilagojen okolju in času,
- športno rekreativne dejavnosti,
- kultura in zabava.

POUK

☉ Med poukom so se učenci seznanili z bližnjo in daljno okolico hotela, seznavali so se z rastlinstvom in živalstvom obmorskega in morskega sveta, opazovali so nihanje morske gladine, merili temperaturo vode in zraka, opazovali in beležili so vremenske spremembe.

☉ Vsa opažanja so strnili v zapise, starešem in prijateljem pa so poslali tudi pozdrave na razglednicah. V sklopu glasbene vzgoje so se naučili himno šole v naravi, za vse pa je bila nepozabna "likovna kolonija", kjer so poslikavali velike bele rjuhe z morskimi motivi. Najbolj so uživali na ekskurziji z barko po slovenski obali, kjer so podrobno spoznali Piran in njegov znameniti akvarij.

"Pouk" je potekal tudi zvečer, ko so pred spanjem spoznavali še pravljčne junake.

☉ Pouk in vse dejavnosti, povezane z njim, so izvajale učiteljice: Daniela Frol, Simona Hrovat, Petra Moravec, Janja Jeraj, pomagale pa so jim Polona Vučko in Janja Čelofiga.

ŠPORTNO-REKREACIJSKE DEJAVNOSTI

☉ V sklopu športno-rekreativnih dejavnosti so otroci opravili vrsto medrazrednih tekmovanj. Za fante je bilo posebej zanimivo prvenstvo v nogometu, dekleta pa so se pomerila v igri med dvema ognjema. Veliko domiselnosti so otroci pokazali v orientaciji z vmesnimi nalogami, kjer so morali v kratkem času prepoznati in zapeti nekaj pesmic, posnemati živalske glasove, naštevati predmete, ki se začnejo z enako črko, sestavljati zgodbičco, reševati zapletene "miselne orehe", itd.

Zabavne so bile tudi "igre brez meja v vodi in ob vodi" ter štafetne igre, največ veselja in zabave pa so otroci doživeli ob igrah za starše, ki so nas prišli zadnji dan obiskat. Obisk staršev je bila prijetna popestritev, pa še močna spodbuda in opora otrokom ob preverjanju plavanja za delfinčke.

KULTURA IN ZABAVA

☉ Prvi dan smo se na spoznavnem večeru predstavili s pesmijo in plesom, šolo v naravi pa smo zaključili s kulturno prireditvijo, na kateri so se predstavile plavalne skupine, ki so pripravile skeče in pesmice. Na predstavitvi ni manjkala tudi predstavitev osebja, ki je skrbelo za nemoten potek vseh dejavnosti.

☉ Med kulturne dejavnosti smo uvrstili še nepozabno "Izolsko noč", ki smo jo pripravili kar sami. Otroci so ob mraku s pesmijo na ustih odšli na obalo. S seboj so vzeli lučke, ki so jih izdelali iz jajčne lupine in voska. Lučke so otroci prižgali, jih položili na pesek ob morski obali, zapeli svoje himne in še nekaj časa uživali ob šumenju morskih valov. Nič manj zabaven ni bil večer ugank, ki je zahteval nekaj znanja. Spet pa se je pokazalo, da je ples pri otrocih še kako priljubljen, saj so se na moč zabavali ob pomoči podjetja MI AMIGO iz Mengša, ki jim je podarilo plesni večer.

☉ Otroke bodo na dni, preživete v šoli v naravi, spominjale fotografije in video posnetki, ki pa sčasoma zbledijo. Upamo, da bodo spomini ostali, zato si želimo, da bi tem otrokom ostala šola v naravi v spominu kot prijetna šola za življenje.

Vodja šole v naravi Milica Tomšič

ORJAŠKE RAKOVICE

Uroš Vučko, 2. a

Nogomet

V torek smo imeli medrazredna tekmovanja. Fantje smo igrali nogomet, deklice pa med dvema ognjema. Nogometno tekmovanje je bilo zanimivo. Mi smo igrali z 2. d za finale, potem pa še za zmago z 2. b. Na tekmovanju je bilo vse v redu, le enkrat sem jaz malo ogovarjal sodnika, ker nam ni sodil kotov. Takrat mi je sodnik malo zagrozil, da ne bom smel igrati finalne tekme, če ga bom še ogovarjal. Na koncu se je za nas - 2. a - izteklo vse zelo dobro. Bili smo prvi, ker smo premagali 2. d s 4 : 0 in v finalu 2. b z 1 : 0. Tako se je izteklo medrazredno tekmovanje v nogometu. Vsi smo bili veseli prvega mesta. Na teh dveh tekmah sem imel tudi dres Bayern-München in mislim, da mi je na tekmovanju prinesel tudi nekaj sreče.

Ula Tratnjek, 2. a

IZLET Z LADJO

Šli smo na izlet z ladjo.

Peljali smo se 45 minut. Nekateri so sedeli na kljunu, nekateri pa v sobici. Ko smo prišli v Piran, smo kupili obeske. Gospod je dal učiteljici Dani in Poloni obesek. Ko smo prišli v hotel, smo bili utrujeni.

PLAVANJE

Imamo učitelja Janeza Zajca. Za plavanje poskrbi on, če ne moreš plavati, ti pomaga on. Vse nam pusti. Ta učitelj je zelo prijazen. Vsi ga imamo radi.

PACKANJE PO RJUHAH

V šolo smo morali prinesiti rjuhe. Risali smo morje, sonce in ladjice. Risali smo s flomastrom, čez pa z vodenimi barvicami.

Potem nas je učiteljica Polona slikala. Slika je bila zelo spackana in lepa. Zelo smo se trudili in še ni šlo, da nam je morala učiteljica pomagati barvati. Tisti dan je bil lep.

SREČELOV

Na srečelovu smo dobili listke. Na vsakem listku so bile številke od 1 do 99. Učiteljica Milica je govorila številke. Kdor je imel številko, je dobil nagrado. Vsi smo šli z nagrado v hotel.

Tudi srečni smo bili. Zadela sem pobarvanko in čokoladko.

Uroš Marolt, 2.b

Vožnja z ladjo v Piran

V četrtek 26.6. smo se zbudili. Zbudila nas je učiteljica Anita. Ko smo vstali, smo se oblekli in odšli na zajtrk. Za zajtrk smo imeli štručko, mortadelo in sir. Ko smo pojedli, smo se odpravili skupaj z 2. c v pristanišče. V pristanišču smo čakali ladjo. Toda ni je bilo. Hoteli smo oditi. Takrat pa je ladja le prišla, vstopili so učenci c razreda, mi pa smo tekli na drugo ladjo. Obe sta bili leseni. V naši ladji smo začeli peti Pararampampam, himno 2. b in Piki Jakob. Ko smo odpeli te tri pesmi, nam je kapitan razdelil kremo za obraz. Ko nam jo je delil, je ladjo vozila učiteljica Milica. Zatem so vozili tudi učenci. Robi, Gašper, Jure, Vesna in jaz smo sedeli na sprednjem delu ladje. Prišli smo v Piran. Izstopili smo z ladje in se odpravili na izlet po Piranu. Prišli smo do stojnic in do muzeja, v katerem so bili akvariji, v njih pa razne morske živali in rastline. Ko smo si jih ogledali, smo nakupovali pri stojnicah. Ko smo nakupili, smo šli na stolp in v cerkev. In sedaj še na kepico sladoleda. Vsi smo ga polizali in se odpravili na ladjo. Kapitana ni bilo. Vkrkali smo se na ladjo in počakali kapitana. Prišel je. Prinesel nam je ledeni čaj. Učiteljici sta nam ga nalili. Ladja se je že peljala iz Pirana nazaj v Simonov zaliv. Ladja je pristala. Poslovali smo se od kapitana in odšli v hotel na kosilo.

Dober tek!

Marinka Kodeb, 2. c

Oh, plavanje

Ponedeljek je bil dan, ko smo prispeli v Izolo. Iz potovalk smo vzeli brisačo, kremo za sončenje, plavalne čevlje, kopalke in kopalni plašč. V vodi si skoraj nič nisem upala. V torek sem si upala malo več, v sredo sem si upala že vse. Sedaj sem vesela in veliko bolj srečna kot prej. Upam se že potunkati, znam narediti "mrtvaka", plavati znam različne tehnike.

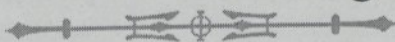
Zdaj uživam v vodi.

Polona Štepec, 2.d

Na barki

V četrtek smo šli z barko v Piran. Bila sem zelo presenečena. Ko smo odšli, nam je kapitan dal kremo za sončenje. Med vožnjo je bilo zelo lepo, ker so bili valovi. Ko smo prišli v Piran, smo šli pogledat akvarij. V akvariju sem videla marsikaj zanimivega. Ko sem prišla ven, sem zagledala stojnice. Kupila sem si delfinčka. Ob 6. uri smo bili že zmenjeni, zato smo hitro šli k barki. Ko smo se peljali z barko, je mimo prišel gliser. Ta je naredil take valove, da bi kmalu vsi popadli v vodo. Ko smo prispeli, smo zamudili igre brez meja. Ta dan mi je bil najlepši v tednu.

Naključje je obudilo Mengšane iz 16. stoletja

☉ **Naključje...** Včasih človeka prav naključje privede na pot osupljivih trenutkov, odkritij in dogodkov. Do stvari, katerih nismo niti slutili, o njih še nikoli nismo ničesar slišali. Za nas so čisto novi, še neodkriti, napolnijo pa nam usaj nekaj prihodnjih dni, če že ne mesecev in let.

☉ Igralka Irene Jacob v Rdeči Krysztofa Kieślowskega je po naključju povozila psa, kar jo je privedlo do ostarelega sodnika, čudaka z nenavadnim hobijem.

☉ Kolegica je zadnjič, ko je mešala barve, dobila nenavaden odtenek rjave, ko ji je v lonček padlo nekaj zrnca kakava.

☉ In ko sem si lani kupila leksikon Slovenska književnost, se mi je knjiga odprla pri črki M. M kot Mengeš, sem pomislila. Ampak saj to je leksikon pomembnih literarnih ustarjalcev in gesel kot npr. "Brižinski spomeniki". Kaj naj bi tu delal Mengeš? Vseeno sem sledila abecedi Ma, Me, pridem do Mencinger, obrnem list in na sredi strani 292 zagledam geslo **Mengeški rokopis**. Preberem razlago: "Zapisi v krstnih maticah župnije Mengeš, kamor so kaplani in upniki v letih 1584-1662 zapisali blizu 200 slovenskih vrstic, deloma v vezani besedi, v katerih odsevajo življenje časa in navade ljudi".

☉ Še enkrat sem pogledala letnico - 1584 - pa saj to je Trubarjev čas! Od prve tiskane knjige, na katero smo Slovenci tako ponosni, do Mengeškega rokopisa je minilo le 34 let! In istega leta, kot so bili napisani prvi slovenski zapiski v mengeški krstni knjigi, je izšla Dalmatinova Biblija! Šele zdaj sem se začela zavedati zgodovine. In pred oči so mi začele prihajati podobe ljudi s filma o Trubarju, ki smo ga pred leti gledali na televiziji. 400 let nazaj! V meni so se prebudile močne skomine. Počakala sem nekaj mesecev, nato pa na fakulteti predstavila seminar. Delček bi rada dala tudi vam.

☉ Za razjasnitev zgodovinskega ozadja sem posegla po knjigi Staneta Stražarja **Mengeš in Trzin skozi čas**. Tam sem izvedela, da je na področju današnjega Mengša prevladovalo krščanstvo že v 4. in 5. stoletju. Vendar se je krščansko prebivalstvo po letu 580, ko so k nam vdrla poganska staroslovanska plemena z vzhoda, z njimi zlilo. Med 8. in 10. stoletjem pa se je na današnjem slovenskem prostoru zopet začelo uveljavljati krščanstvo, ki so ga prinašali irski misijonarji. Takrat je bil Mengeš glede na arheološke najdbe pomembno misijonarsko središče zgodnjega krščanstva. Bil je tudi **edina pražupnija na področju vzhodne Gorenjske**, ki je segala na sever v Kamnik do Šutne, na vzhodu do Vač, Zagorja ob Savi in Čemšenika.

☉ Prvi mengeški župnik, ki je omenjen v listinah, je bil Konrad, in sicer 3. junija 1215. Nasploh naj bi bili mengeški župniki

pomembne osebnosti v cerkvenem in javnem življenju. Zato verjetno niso živeli v Mengšu, ampak so imeli tu le namestnike oz. vikarje. Večinoma so bili Furlani ali pa člani kranjskih plemiških družin.

☉ Prvotno so imeli patronat nad mengeško župnijo oglejski patriarhi, leta 1356 pa so patronske pravice z vsemi dajatvami dobili Habsburžani. 1751. leta pride mengeška župnija pod goriško nadškofijo, leta 1787 pa se poleg drugih župnij z Gorenjske, Dolenjske in Notranjske pridruži ljubljanski nadškofiji, ki jo je papež potrdil leta 1462.

☉ Na srečo sem v leksikonu dobila podatek, da se je z mengeškimi rokopisi ukvarjal že dr. Anton Zdešar, cerkveni zgodovinar, v 30-tih letih 20. stoletja. Pri seminarju sem si precej pomagala z njegovim člankom iz revije Etnolog. Ugotovil je, da so v najstarejšo rojstno in krstno knjigo iz mengeške župnije začeli zapisovati v zadnjih dneh februarja 1584. leta. Po njegovih podatkih je to **druga najstarejša knjiga v današnji ljubljanski nadškofiji**. Prva krstna knjiga je iz Šentvida pri Stični, ki sega v leto 1524, tretja pa iz stolne cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani od leta 1588 dalje.

☉ Ker je bilo v leksikonu zapisano, da že tolikokrat omenjeno knjigo hranijo v **Nadškofijskem arhivu** v Ljubljani, sem se odpravila tja. Še nikoli nisem držala v rokah tako starih knjig, zato je bil prvi dotik veličasten. Dobila sem dve knjigi z letnicama 1583-1595 in 1643-1650. Skrbno sem ju odnesla na mizo in ju začela opazovati. Bili sta podolgovati - dolgi 30 cm, široki 10 cm, različno debeli. Na moje presenečenje je bila to standardna oblika krstnih knjig vse do 18. stoletja, takrat pa se šele pojavijo mnogo večje in debelejšje, težke knjige. Še posebej mi je bila všeč mlajša knjiga, ker še ni bila restavrirana. Tako sem odpirala originalne strani, ki so bile tanke, ponekod že preparele, dišale so po starem. Platnice so rumenobež, povezane z dvema vrvicama, strani pa svetlorjave, popisane s črnilom, ki je danes rjavo, različno obledelo. Pisave se razlikujejo, saj je v eno krstno knjigo zapisovalo več cerkvenih oseb, pač tako kot so službovale v Mengšu.

☉ Večina besedil je zapisanih v latinščini, gre pa za ustaljene krstne obrazce: pogosto se zapis začne z datumom, ki pa ni obvezen, nato sledi ime krščenca, za katerega je zapisano, da je prejel zakrament, omenjeno je ime župnije in botrov (običajno trije), ki so bili prisotni. Zapis se zaključuje s črto, ki že napoveduje naslednjo podobno enoto.

☉ Na strani se tako zvrsti od štiri do pet krščencev z osnovnimi podatki.

☉ Dr. Zdešar je najprej opazoval **imena**, ki so bila zapisana. Tako so v Mengšu v 16. stoletju živeli Adami, Ahaci, Astazije, Alenke, Anice, Balanti, Boštjani, Boltžarji, Blažeti, Danieli, Jere, Jakobi, Juriji, bilo je nekaj Jožefov, veliko Kater, Kristin, Majd, Matevžev, krščeni so bili tudi Matjaži, Marki, Mare, Marine, Maruše, Marajete, Neže, Polone, Primoži, Špele, Urše, Vide. V zapisih naletimo tudi na imena, ki jih danes ne srečamo ravno pogosto: Aita, Cenko, Faron, Femija, Halijana, Kancijan.

☉ Mengeška krstna knjiga je izreden zgodovinski dokument, ne le zaradi starosti, k njeni vrednosti prispevajo tudi verzificirana besedila v slovenščini. Prvi njihov znani zapisovalec je župnik Izak Bom-Bebem, sledijo pa mu zapisovalci do leta 1662. Slovenska besedila so napisana v verzih, ki se paroma rimajo. Niso preveč dodelani, najpomembneje pa je, da so pisani v slovenskem jeziku. Za današnjega človeka so še posebej zanimivi, ker iz njih spoznamo **utrinke življenja konec 16. in v začetku 17. stoletja**, začinjene s precejšnje mero humorja.

☉ Tako je o Mengšanib 14. septembra 1594. leta zapisano:

Veliki Mengušanje

Nemajo v faravžu znanje.

Veliko besedil se nanaša na **krst in običaje**, povezane z njimi. Tako 17. marca 1597 piše o darilu ob krstu - verjetno je bilo v navadi, da so krščevalca obdarovali oz. so se na ta način "rešili": **Barbara /.../ se je poštenu rešila,**

Daj Bug, de bi dolgu živa bila.

Očitno je bil dar naslednjih darovalcev precejšen, da jim je zapisovalec posvetil toliko prostora:

Andre Glušič, sin Nežicin, iz Loke,

Kir sturi z dobriga žita veliku moke,

Je poslav hčer svojo Lucijo h kerstu,

Katero je deržal Andre Mežnar na svoji perstu.

Maruš je mati nje, botra Ratuš Grogorjeva,

Zraven je perstopila Buteška Helena.

Decembra ta deseti, ene srede,

So bile le same, brez mož, tri sosede.

☉ Iz zapisov lahko ugotovimo, da so ljudje po krstu običajno pili vino. Na to je verjetno vplivala institucija likofa, ki je znana že iz srednjega veka iz germanskega prava. Pri Slovencih sega vse v 18. stoletje kot bistven element pogodbe, ko se je likof plačeval in zapijal v njeno potrditev. Očitno so krst kot tudi zaroke uvrščali med neke vrste pogodbe. Celoten obred so imenovali tudi "odkupnina od judovščine".

☉ Tako imamo iz 24. oktobra 1648 naslednji zapis:

Tišlerica z Loke, Špela,

Ta se je od judovščine otella,

Se je rada v pokoršino vdala,

Inu je za en firtel ipaušine dala.

Kir bodo pusihmal karšiuali,

Bodo leto za risnico deržali.

☉ Zanimivo pa je tudi besedilo z 29. septembra 1647:

Juri Zobaunik se je od judaushine odkupil,

inu je radouolnu po stari navadi en firtel vina kupil

da ga ne bodo pusihmal več za juda vprašali,

temuč za pokorniga Botra v mengeški fari deržali.

☉ Vseh knjig si žal nisem mogla ogledati, pa tudi vseh omenjenih verzov ne. Med mnogimi pa sem našla zapisani ravno zgoraj omenjeni kitici. Ker fotokopiranje iz arhiva ni dovoljeno, jaz pa sem želela drugim pokazati, kakšni so ti zapisi, sem vzela pero in poskusila izpisati besedilo iz knjige tako, kot ga je moč videti - z napakami in popravki vred.

☉ Iz zapiskov pa izvemo tudi nekaj o tridesetletni vojni. V Mengšu je bil verjetno nastanjen nek oddelek vojaštva, saj sta bila v krstno knjigo zapisana krsta dveh nemengeških otrok. Še podatek o kugi, ki je razsajala v okolici Kamnika v letu 1647: sklepamo lahko, da je bila v Podgorju nekakšna klientela za obolele in tiste, ki so imeli sumljive znake te bolezni. Tam je bilo namreč rojenih in krščenih pet otrok.

☉ Zapiskov je še več in v njih domuje še veliko zgodb o naših prednikih, ki so pred 400 leti prvič pogledali v svet, se krščevali, poročali, rojevali nove priče preteklosti in odhajali iz spominov ljudi. Marsi kateri Mengšan bi v njih našel svojega praprapr... starša, soimenjaka ali sosedov priimek. In nit iz preteklosti bi se pletla v prihodnost.

Taj

Thišlerica z Loke, Špela
Ta se je od judovščine otella
Se je rada v pokoršino vdala,
Inu je za en firtel ipaušine dala,
Kir bodo pusihmal karšiuali,
Bodo leto za risnico deržali
Juri Zobaunik, se je od judaushine
odkupil,
inu je radouolnu po stari navadi en
firtel vina kupil.
da ga ne bodo pusihmal več za juda
vprašali
Amužs sa pokorniga Botra v mengeški
fari deržali.

KOŠNJA

O kresi se delo umesi, pravi star pregovor. S košnjo se delo začne in se potem drži drugo drugega tja do velike maše. Delo je težko in vročina pritiska. Toda vsakega dela pri spravi pridelkov se drži nekaj prazničnega. Zato so vsa poletna opravila kljub trudu in znoju zmerom nekakšen praznik. Spremljalo jih je do nedavnega posebno veselje, obdajala jih je v izročilu ohranjena obrednost.

Novi čas je to neusmiljeno pre sekal. Stroj je z enim mahom strl romantični okvir preteklosti. Vrisk in pesem koscev sta utihnila, namesto njih brne po travnikih motorne kosilnice. Vrste žanjic se redčijo, mlatev po "starem" bo marsikje povsem pozabljena. Kombajni opravijo v nekaj urah delo, ki so zanj žanjice in mlatiči potrebovali dneve in dneve. Le v odročnih krajih, ki tudi zaradi svoje lege s strojem niso dostopni, se še ohranjajo starosvetni načini spravi. Kakor pa kaže, bodo domačije v takih krajih skoro opustele. Mladi beže zdoma, stari bodo pomrli in z njimi zadnji ostanki starosvetnega življenja.

Tistim navkljub, ki trdijo, da tehnika in poezija ne gresta vkup, sodimo, da se bodo tudi okoli strojev spletle njim primerne šege. Drugačne bodo najbrž od dosedanjih, ne bo v njih kaj prida ostankov preteklosti in skoraj gotovo ne bodo sprejele vase starosvetnih obrednih prvin. Vse bo drugače. Kakšno bo, ne vemo.

Prehod v tehniko bo za starosvetne šege vsekakor usodnejši, kakor je bil prehod iz poganstva v krščanstvo. Poganske oblike so, kakor vidimo, bolj ali manj ostale, dobile so večidel samo novo, krščansko vsebino. Nova doba tehnike terja za nove šege tudi novih oblik. Naloga teh navedb je, da otme pozabiti tudi starosvetne šege pri delu. Jutrišnji dan sicer sploh ne bo več vedel zanje.

Košnjo oznanja že sv. Vid. Toda to velja le za ravninske kraje. V hribih se začne košnjo o sv. Petru in Pavlu, navadno pa šele julija ali še pozneje. Gospodar je že za časa mislil na košnjo. Pozimi je kosam naredil nova ratišča, če so bila stara že dotrajana, grabljam je nabil nove zobe, lesenim vilam v žerjavici osmodil in utrdil konice. Tudi kakšno koso je bilo treba kupiti. Kmetje so to opravili navadno že na semnju, kjer so dobili vsakovrstno kmečko orodje, tudi kose in kosišča, ose in oselnike. Gospodinja pa je že pri kolinah mislila na kosce - oddelila je tedaj meso tudi zanje, da je počakalo do košnje.

Malo košnjo okoli hiše so opravili navadno kar domači sami. Za "veliko" košnjo po prostranih travnikih in senožetih pa je moral večji kmet najeti tudi kosce. Za veliko košnjo se je odločil gospodar po tehtnem preudarku. V časih, ko še ni bilo radia in vremenskih napovedi, je bil navezan samo na svoje vremenske izkušnje in na pratiko. Če sta luna in veter obetala nekaj dni stanovitnega vremena, se je gospodar odločil in naznanil družini: "Kosili bomo."

Na Barju pri Ljubljani je košnja veljala za praznik; tedaj so prišli domov vsi domači, ki so bili sicer zdoma, čeprav niso bili več vajeni ročnega dela. Praznični značaj košnje se je kazal tudi v obleki koscev in grabljic. Na košnjo niso prihajali v vsakdanji delovni obleki. Kosci so imeli bele srajce, ponekod rdečo ruto za vratom, zmerom pa šopek za klobukom. Grabljice so se postavljale z rožastimi krili, snežnobelimi rokavci, belimi predpasniki in belimi "abtahi" (naglavnimi rutami). Tako so sončno jutro, cvetoči travnik, dišča trava pa veseli, zdravi mladi ljudje prispevali k splošnemu vedremu počutju, k pravi praznični ubranosti. V nižinskih krajih so začeli kosci svoje delo prav zgodaj, še pred zoro: "Hajdmo kositi, dokler še jutranja roso

tori!" Kdo naj bi bil jutranja roso, ni jasno. Vsekakor neki demon, ki je pred sončnim vzhodom po travnikih roso toril, sipal. Kositi je treba rosno travo; v suhi se kosa ustavlja. Zato tudi poje pesem:

*Mrzla rosa, ostrá kosa
rada travca se kosi...*

Vsak kosci si je doma koso pripravil, jo sklepal. Za pas si je obesil osolnik in vanj vtaknil oslo. Če je trava trda ali je na travniku dosti krtin, se kosa brž skrha in jo je treba nabrusiti. Da osla bolje brusi, so vodi v oselniku pricurmili malo kisa; ponekod so devali v osolnik kačjo glavo, običaj je bil povezan s posebnim verovanjem, če če si se s tako nabrušeno koso urezal, si se zastrupil...

Da je treba koscem dobro streči, je staro pravilo. Zato veli pregovor: "Kak se koscu streže, tak mu kosa reže."

Preden so odšli na delo, so zato dobili - kakor je bil običaj po raznih krajih - ob dveh zjutraj prvi zajtrk: žegnano slanino, kvasnice, žganje in vino, ponekod samo žganje, drugod zopet zelje in bob in dobro zabeljene koruzne žgance; po takem zajtrku se je menda dalo kositi - kosci so imeli tako trd trebuh, da je lahko koso sklepal na njem...

Zveselo pesmijo so nato kosci odšli na travnik, gospodar z jimi. S seboj so nesli stolec za klepanje in tudi k'ako odvečno koso, če bi se kateremu strlo ratišče.

Na travniku je gospodar najprej pregazil mejo. Nekdo je stopil na mejnik, gospodar se je postavil k drugemu mejniku, nato pa je onemu gledal v oči in po celi travi stopal proti njemu. Tako je bila meja pregažena, vidna, ker je bila trava po njej "potacana"; košnja se je lahko začela.

Kosci so se postavili v vrsto. Prvi je bil "prednjak". To je bil gospodar sam ali pa bodoči zet ali pa najboljši kosec. Prednjak in drugi za njim po vrsti so s koso naredili križ pred sabo in rekli: "Bog pomagaj in sveti križ božji!" Zaiskrile so se kose v zraku in siknile po travi. Vsak kosec je rezal svojo red. Prednjak je stopal naprej, drugi pa po vrsti dva, tri korake drug za drugim. Kositi je bilo treba "v štih" s prednjakom - vsi so morali hkrati enako zamahniti s koso in hkrati podreti travo v plastje. Sramota je za kosca, če ga njegov sosed "prekosi". Ko je kosec pokosil red do kraja, je navadno zavriskal.

Na vsakih dvajset korakov so se kosci ustavili in vsi hkrati brusili kose. V jutranjem hladu in miru je prijetno odmeval njihov kovinski glas. Po brušenju je šla zelénka (slatinarica) vina iz rok v roke; vsak je krepko potegnil iz nje. Ponekod so si gasili žejo z dobrim tepkovcem in z mrzlo studenčnico.

Ob petih je bil drugi prigrizljaj: žganje in kruh. Ko je šlo proti sedmi uri, je pripravila gospodinja v jerbas ali dva "kosilo". Na Notranjskem svinine, pogače vseh vrst in putrih pijače, na Štjerskem (Slovenske gorice) prav tako svinine iz "tunje", gibanice in vina. Gospodinja sama ali pa hči, tudi dekla, vsako čedno oblečena, je prinesla zajtrk na travnik. Na Notranjskem pa je prineslo domače dekletke z zajtrkom - ponekod šele z južino vred tudi šopke za kosce: natrgala je bila cvetja z lončnic na svojem oknu - pelargonije, fajgeljna in rožmarina - ter z rdečo nitjo povila toliko šopkov, kolikor je bilo koscev. Najlepši je bil namenjen prednjaku, ali pa ženinu "bodočemu gospodarju".

Kosci so že od daleč zagledali bleščečo belo pregrinjalo na jerbasu in beli dekličev predpasnik.

Dekle je postavilo jerbas na tla, nato vsakemu pripela šopek na klobuk. Kosilo ali zajtrk je razpostavila po pokošenih tleh. Kosci so polegali okoli skled in si privoščili okusno obaro ali ajdove žgance, kavo, štruklje, prekajeno svinino in vino, nov kruh s skuto, kislim mlekom in kuhanimi hruškami, kar so dekleta iz različnih krajev prinesla v jerbasu.

Po južini je bila urica odmora. Mladi svet jo je porabil za svoje zabave. Ob sončnem vremenu je treba mrvo opoldne obrniti prvič, popoldne pa drugič; tako se mrva dobro presuši. Pri trosenju in obračanju je na travniku vesel vrvež. Mlado in staro, moški in ženske, razgaljeni in zavihanih rokavov, vihtijo grablje. Seno v soncu omamno diši. Dobra volja vlada povsod in komaj se komu stoži za cvetočim travnikom, ki se zdaj pokošen ves gol in prazen razteza v daljavo. Toda za otožne misli navadno ni časa. Mladi svet uganja šale in hiti, da bi bila trava čimprej obmjenja.

Motorne kosilnice, obračalniki in drugi stroji v ravnini ter opuščanje senožeti v hribih spreminjajo starodavna opravila, lažja so in zanje je potrebnih manj ljudi. Traktorji s prikolicami in puhalniki pod skednji krajšajo spravo. Več je lagodnosti, zato pa manj nekdanje prazničnosti. Stara košnja ali seča je že v zatonu.

**Niko Kuret: Poletje
Obelodanil Franc Veider**

Celje 1997

Deveto tradicionalno srečanje upokojencev Slovenije v Celju

Moravški upokojenci smo se skupaj z drugimi udeležili srečanja. V jutranjih urah smo se odpeljali iz Moravč preko Izlake in Trojan do Celja. Naš vodič je bil Franc Novak, predsednik društva, voznik avtobusa pa stari šofer Milan Radulovič iz Kandrš. Srečanje upokojencev je potekalo na prostoru Celjskega sejma Senior. Glavna organizatorja sta bila DU Celje in ZDUS. Zanimiv in pester je bil program z nastopom pihalne godbe celjskega Ema, recitatorjev, govornikov - predsednika ZDUS Vinka Gobca, predsednika Republike Slovenije Milana Kučana ter predsednika DU Celje Pepelnaka.

Nastopale so številne skupine upokojencev, folklornih skupin, harmonikarjev in drugih. Program je povezoval znani igralec iz SLG Celje, Borut Alujevič. Upokojenke in upokojenci so peli, jedli, peli in plesali, se veselili. Čeprav je deževalo, smo prišli na svoj račun. Celjska mladina in združeni pevski zbori iz gostiteljskih krajev so slovenskim upokojencem namenili veliko prijetnih slovenskih narodnih pesmi. Za dobro voljo na srečanju je poskrbel instrumentalni kvintet Hmeljarji. Ob 16. uri pa je bil v dvorani A Golovec še koncert ansambla Lojzeta Slaka. Večina naših upokojencev - izletnikov, si je ogledala sejem Za zdravo življenje z naravo Senior. Tu je bilo mogoče videti in kupiti prehrambene izdelke, razne pripomočke in zdravila. Zanimiv pa je bil tudi hobi program, literatura in še mnogo zdravstvenih pripomočkov. Udeležba je bila rekordna, 19.000 obiskovalcev iz skoraj vseh društev upokojencev Slovenije. Za vse so poskrbeli s hrano in pijačo.

PRI SOSEDIH

Ker se je vreme poslabšalo, smo se moravški upokojenci poslovili in se ob 14. uri vrnili proti Moravčam.

Naše druženje nam bo ostalo še dolgo v najlepšem spominu z obljubo, da se prihodnje leto zopet vidimo.

V imenu vseh izletnikov in v svojem imenu se zahvaljujem našemu prijaznemu šoferju Milanu za udobno in varno vožnjo in našemu vodiču Francetu za spodbudne besede v času našega druženja.

Jože Novak

NAŠI PESNIKI

Večno novo jutro

*Novo jutro, nov je dan,
a za mene ni zaspan.
Že drvim tja čez v višave
v čudoviti dar narave.*

*Res mi v prste je mrzlo,
a v srcu je toplo,
spomin drvi nazaj v čase,
ko imel sem časa zase.*

*Časa zase, za sosede,
da jim jutra vsem polepšam,
srcā v ljubezni jim olajšam,
da ne čutijo te zmede.*

*Vsi prestrašeni, prosojni
strah je v njih,
so neodločni.
Čutim z njimi, kaj bo jutri?*

*Nič! Jim rečem, zopet stečem
tja v daljave, v višave,
v čudoviti dar narave!*

Rotbar Enot

NASVETI

Kmetijski kotichek motovilec

Ko pospravimo krompir, čebulo, česen, korenček, kolerabico je škoda, da nam zemlja do spomladi leži prazna, zato priporočam, da posejete motovilec. Motovilec vsebuje mnogo vitaminov, še zlasti vitamin C, karoten, beljakovine, surove maščobe, ogljikove hidrate, vlaknine, natrij, kalij, magnezij, kalcij in železo, skratka hranilne snovi, ki nam spomladi očistijo telo. Motovilec je sorodnik baldrijana in vsebuje pomirjevalne snovi za živce.

Namenjen je zlasti otrokom, ki se slabo razvijajo in bolnikom z artritisom. Pomirja živce in mišične krče. Uporabljamo ga za svežo solato, ki jo kombiniramo z radičem, regratom in jajci. Glede toplote in vlage je nezahtevna rastlina, saj prenese temperature do -25°C, kali pa pri temperaturah nad 0°C. Najboljše uspeva na apnenih, lahko ilovnatih tleh in na sončnih legah. Če ga sejemo na senčni legi, so rastline pretegnjene in še bolj občutljive na mraz. Hlevskega gnoja pred setvijo ne priporočam. Zemljo obdelamo do globine 20 cm. Sejemo ga v vrstice 10 x 2 cm ali pa na široko v količini 2 g/m². Pomembno je, da mu omogočimo neovirano rast in plevel populimo. Na m² lahko tako predelamo od 0,5 do 1,5 kg motovilca. Motovilca nikoli ne pulimo, ampak ga spodrezujemo, da se ponovno obraste. Tako kot zeleno solato, motovilec uporabite svež.

Sejemo ga od avgusta do sredine septembra, najboljše v presledkih po 14 dni, tako lahko pridelek pobiramo od novembra do marca. Del posevka lahko zaščitimo s tuneli, zaprtimi gredami ali pajčevinastimi tkaninami. Verjetno niste vedeli, da motovilec lahko sejemo tudi spomladi od marca do aprila in ga pobremo do poletja, če pa ga sejemo junija, pospravimo pridelek v jeseni, vendar nam pri višjih temperaturah in dolgem dnevu zelo hitro požene cvetna stebila, veljalo pa bi kdaj preizkusiti tudi ta način setve.

Ljubljanski motovilec je sorta, odporna proti mrazu, rastline so bolj nizke, zelene in zelo bujne, vendar hitreje požene v cvet kot holandski motovilec. Ta je tudi zgodnejši, bolj grob, z večjimi, rumenozelenimi, nekoliko hrapavimi listi in je manj odporen proti mrazu. Pomembno je, da sami pridelamo zelenjavo takrat, ko je na trgu najdražja, to je običajno v spomladanskem obdobju in setev motovilca na koncu poletja je dobra naložba za spomladanski čas.

krompir

Verjeli ali ne, krompir je zaradi velike uporabnosti in hranilne vrednosti najboljša hrana ljudi v zmernem in subtropskem podnebju. Ko se je v Evropi uveljavil kot vsakdanja hrana, je pogosto marsikje nadomeščal kruh in blažil lakoto. V deželah, kjer vlada blaginja, pa krompir ne predstavlja več živila za zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb, temveč je zelo cenjen dodatek k mesu in zelenjavi. Predstavlja poceni vir energije, beljakovin, vitaminov, rudninskih snovi in majhno količino maščob. Krompir ne redi, saj energijska vrednost 1 kg krompirja ne dosega niti tretjine tiste, ki jo ima enaka količina kruha. Seveda to velja za kuhan krompir, praženemu, ocvrtemu in pireju pa dodajamo maščobe, olje, mleko, margarino. Ocenjujejo, da Slovenci dnevno pojemo 170 g svežega krompirja, tako pokrijemo 12,6 % potreb po energiji, 5,2 % po ogljikovih hidratih, 3,7 % po beljakovinah, 34 % po vitaminu C, 34 % po kaliju in 9,2 % po železu, če naštejemo le nekaj hranil. Beljakovine v krompirju so zelo kvalitetne, podobne tistim v jajcu. Zanimivo je, da eno jajce in 600 g kuhanega krompirja zadosti že trem četrtinam najnujnejših dnevnih potreb po beljakovinah odrasle osebe. Kadar govorimo o jedilni kakovosti krompirja, ne smemo mimo prehranskih navad ljudi. V nekaterih deželah dajejo prednost enim, druge drugim sortam, čeprav se med seboj bistveno razlikujejo. Jedilno kakovost krompirja do-

ročajo njegove lastnosti: razkuhanje, čvrstost, moknatost, vlažnost in sestava.

Krompir, ki je namenjen solati, se ne sme razkuhati, ne sme potemneti, gomolji morajo biti čvrsti in ne moknati, meso pa vlažno in drobnozrnato. V to skupino bi lahko razvrstili sorte **cvetnik, mirakel, fiana, brigt in kresnik** (kifeljčar).

Krompir, ki je namenjen pečenju, ima čvrste gomolje, s precej drobno zrnato strukturo. Krompir pečemo, ko je še mlad in za to so primerne zgodnejše sorte krompirja, kot so **kresnik, jana, ulster scep-tre, vesna, maris bard in jaerla**.

Za tiste, ki ste ljubitelji pomfrita, so primerne sorte **agria, dobrin, desiree, pa delno tudi kennebec, jearla, meta in sante**. Krompir mora biti čvrst, ne pregrobo zrnat in moknat, ki po pečenju razvije lepo belo zlatorumeno barvo in ne potemni, niti ni mehak.

Če imate radi krompir v oblicah, potem so za vas sorte **kresnik, cvetnik, dobrin, bintje, kennebeck, carlingford, frisia in bright**. Krompir se ne sme razkuhati, imeti mora drobnozrnato rahlomoknato strukturo. Dobre sorte za pire sta **kennebec in dobrin**, pa tudi **agria in frisia**.

Seveda pa to ne pomeni, da neka sorta, ki je dobra, npr. za pomfrit, ni dobra tudi za solato, pečenje ali pire. Za vsak namen uporabe sem podal le nekaj sort in lahko se sami prepričate, da krompir ni podoben krompirju, zgoraj opisane sorte pa so trenutno najboljše, kar jih v Sloveniji poznamo in pridelujemo. V svetu in pri nas pridelujemo mnogo sort krompirja, zanimivo je, da barva mesa ne odloča o jedilni kakovosti, pa čeprav Slovenci prisegamo na krompir z belim mesom. Ko kupujete krompir, boste najboljšega dobili na kmetijah v okolici Komende, ki zaradi geografske lege in dobrih pridelovalcev daleč naokoli slovi po dobrem jedilnem krompirju. Na kmetijah imajo običajno na zalogi tudi več sort krompirja in dobro je, da sami preizkusite, katera sorta vam za določen namen najbolj odgovarja. Nikoli ni dobro kupovati uvoženega, čeprav cenejšega krompirja. Dobra gospodinja mora imeti na zalogi vsaj 3 do 4 sorte krompirja, da lahko dobro kuha.

Anton Jagodic, ing.

Velika pridobitev Smučarsko-skakalnega kluba
Servis Debevc - gospod Miha predaja ključje kombija
predsedniku in trenerju.

Foto: F. Zabret

30. maj, velik dan za Smučarsko-skakalni klub Mengeš

■ Zadnji teden meseca maja se v občini Mengeš že tradicionalno vrstijo različne športo-kulturne prireditve v počastitev občinskega praznika. Ti dnevi so posvečeni slovenskemu pisatelju Janezu Trdini, rojenemu v tem lepem slovenskem kraju. Zato smo svoj prispevek k praznovanju dodali tudi domači smučarski skakalni delavci. Priredili smo zelo opaženo in odmevno tekmo v smučarskih skokih za dečke, stare do 11 let na skakalnici s plastično oblogo na Gorenji Savi pri Kranju s kritično točko 22 metrov.

■ Ta dan smo vsi v Smučarsko-skakalnem klubu, posebej pa še mladi tekmovalci, že dolgo težko pričakovali. Uresničila se nam je velika skrita želja. Od svojega generalnega sponzorja **Servis DEBEVC iz Mengša**, po katerem se klub tudi imenuje, smo prejeli ključje lepega modrega kombija znamke Volkswagen.

■ Tako bo v klubu manj skrbi in težav trenerjev z organizacijo prevozov tekmovalcev na tekovanja in treninge izven Mengša, saj zunaj zimske sezone skakalni treningi v domačem kraju še niso mogoči.

■ Ključje te nove pridobitve je predal predsedniku kluba Branetu Šuštarju in trenerju Alešu Selaku sam gospod Miha Debevc. Tako sta se varnost in kvaliteta prevozov občutno izboljšali, pa tudi trenerjem je odpadlo veliko breme, ki so ga imeli z iskanjem prevoznih sredstev. Sedaj se bodo lahko posvetili delu, za katerega so usposobljeni, ne pa, da upravljajo čas in energijo za stvari, ki niso v njihovi domeni.

■ Zato se ob tej priložnosti vsi v klubu, tekmovalci, trenerji in starši, iskreno zahvaljujemo gospodu Debevcu in njegovemu kolektivu ob tej lepi gesti in odločitvi, da materialno

podpre prizadevanja mnogih v Mengšu, da s športnimi uspehi ponese ime svojega kraja, s tem pa tudi ime svojega pokrovitelja, po Sloveniji in svetu. Obljubljamo, da bomo napeli vse sile, da bi se te želje čimprej uresničile.

**Zato v imenu vseh
še enkrat hvala!**

Foto: P. Šuštar

Najbolje uvrščena Mengšana:
Rok BENKOVIČ in
Jernej VERBANČIČ

Brane Šuštar

ALPINISTIČNE NOVICE

Zimski vzponi

Pozimi so člani Alpinističnega odseka Mengeš opravili največ vzponov v ledenih slapovih in turnih smukov. Zaradi slabega vremena ter slabih razmer v stenah pa je bilo opravljenih bolj malo vzponov. Med ledenimi slapovi je najtežji vzpon opravila v Loški steni Klavdija Kren s soplezalcem Jožetom Makucem. Slap postmodernizacija z oceno (IV+, 90°/85°). V Martuljku pa sta Luciferja (V-) preplezala Janez Kešnar in Marjan Kovač. Janez Kešnar je preplezal še nekaj klasičnih slapov v Logarski dolini in v Tamarju. Trije člani pa so opravili tudi nekaj turnih smukov. Med njimi jih je največ opravil Janez Slokan. Med zimskimi vzponi pa sta Dare Božič in Klemen Hančič (AO Kamnik) v zahodni steni Brane v dveh dnevih preplezala prvenstveno smer Strah pred Nevihto (VI-, A₂, III, IV, 900 m).

Zahodna stena Brane z vrisano smerjo Strah pred Nevihto.

Letni vzponi

Med skalnimi vzponi se je največ plezalo v Kamiških Alpah. Monika Kambič je maja skupaj z Mirando Ortar v steni Aniča Kuk (Hrvaška) preplezala dva težka vzpona Klin (VI-, Ao) in smer Kača (VI+, 350 m). V Vežici sta Janez Kešnar in Marjan Kovač prosto preplezala smer Kramar-Močnik (VII-/V). V steni Rzenika sta Kamiško (centralno) smer preplezala Monika Kambič in Klemen Mali (AO Kamnik), v Šitah pa sta preplezala še steber (VI, A₁).

Patagonija 97

Monika Kambič in Klemen Mali (AO Kamnik) sta pozimi odšla za štiri mesece v Argentino. Za cilj sta si načrtala vzpon na Fitz Roy. Zaradi zelo slabega vremena sta plezala predvsem v krajših stenah ter preplezala dvanajst težjih vzponov, en vzpon celo prvenstveni, in to v Patagoniji v steni Guillaumet smer Esloveno (VII-).

Nuptse 97

V začetku septembra bo Marjan Kovač skupaj s kamniško odpravo odpotoval v Himalajo oziroma cilj odprave je Pumori (7161 m), ki bo za Marjana Kovača, Janeza Jegliča (AO Domžale) in Tomaža Humarja (AO Kamnik) aklimatizacijska priprava. Cilj treh alpinistov je preplezati prvenstveno smer v zahodni steni Nuptseja.

Dare Božič

GROSSGLOCKNER

(VELIKI KLEK)

11. junija sva pripravnika AO Kamnik Boris Martinčič in Jernej Per skupaj z alpinistom in gorskim vodnikom Radom Nadvešnikom preplezala Palavicinijev ozebnik v severovzhodni steni Grossglocknerja. V spodnjem delu so bile snežne razmere ugodne, zgoraj pa je bil led krhek in trd (črn). Po dobrih štirih urah smo dosegli vrh Velikega Kleka (3798 m). Sestop je potekal po klasični poti.

Boris Martinčič

SMEH NI GREH

PO IZPITU

Po izpitu vpraša kolega: "Kako ti je šlo?"
 "Slabo, slabo. Oddal sem popolnoma prazen list."
 "Jaz tudi."
 "Grozno! Sedaj bodo mislili, da sva prepisovala."

MATEMATIKA

"Mihec, koliko je enkrat ena?"
 "Ne vem, t'ršica, a prav dosti že ne more biti."

OKOLI UŠES

"Pepček, za take slabe ocene bi morala pasti kakšna okoli ušes!"
 "Odlično oče! Vem namreč, kje stanuje moja tovarišica!"

DIJAŠKA

"Najbolje bi bilo, če bi izpite delali na Luni."
 "Kako pa si prišel do tega, si prepričan o tem?"
 "Seveda. Ali ne veš, da je na Luni vse šestkrat lažje kot na Zemlji?"

Za vas zbral Jz

Packi

■ Oglušam se vam, ker je bilo v vašem časopisu v zadnjem času veliko pripomb oziroma člankov o nečistoči ob nogometnem igrišču in v okolici nogometnega bifeja. Zadnji tak članek je bil objavljen v junijski številki pod naslovom Packi. Ker vse to pisanje meče slabo luč na NK Mengeš, sem prisiljen na te kritike odgovoriti in zanikati vsakršno odgovornost in vpletenost NK Mengeš in vseh obiskovalcev nogometnih tekem za to nečistočo. Kljub temu da sem o tem problemu že enkrat pisal, moram žal še enkrat, saj nekateri posamezniki nočejo ali pa ne morejo razumeti, da to ni samo stvar NK Mengeš, ampak celotne Občine Mengeš. Za lažje razumevanje celotnega problema bom stvar podrobno opisal:

1. Spomladi smo nogometaši med prvimi društvi v občini organizirali čistilno akcijo, ki je obsegala okolico obeh nogometnih igrišč in okolico tako imenovanega nogometnega bifeja ter obrobje gozda, kjer so tudi klopi za gledalce.

2. Med spomladanskim delom prvenstva smo najmanj enkrat tedensko, še posebej pa pred in po vsaki tekmi, očistili okolico tribun in nogometnega bifeja. Vsakič smo nabrali ogromno odpadkov, ki gotovo niso ostanki obiskovalcev nogometnih tekem, saj na tekmi še nisem srečal gledalca s steklenico vina, vodke, ruma in ostalih žganih pijač v roki.

3. Naj še posebej poudarim, da je na vseh tekmah strogo prepovedano prodajati pijačo v steklenicah. To posebej poudarjam zato, ker po tleh leži ogromno razbitih pivskih steklenic.

■ Torej, gospod trimčkar in ostali pisci, kje je torej problem? Naj vam kar takoj sam odgovorim. Problem je pri naši mladini! Zakaj blatite NK Mengeš, saj sami dobro veste, sploh če hodite tam okoli, kje je problem! Ali imate tudi vi otroka, ki se rad tam zadržuje? Upam da ne, saj je svinjarija, ki jo delajo, njihov najmanjši greh, saj poleg tega še popivajo, uničujejo tujo lastnino, vlamljajo v objekte, kradejo in se drogirajo! Da, vse to se dogaja v okolici nogometnega igrišča in za

vse to naj bi bili krivi nogometaši? Nekam čudna logika!

■ Upam si celo trditi, da smo nogometaši največje žrtve obstoječih razmer, ne samo zaradi tega, ker moramo vso to svinjarijo čistiti in ker nas v časopisu obrekujejo, temveč zato, ker nam je bila storjena že izredno velika materialna škoda! Naj omenim samo uničenje klopi za igralce na pomožnem igrišču, požig strehe na tribuni za gledalce, uničenje klopi za gledalce in dvakratni vlom v nogometni bife, kjer imamo spravljeno orodje in pripomočke za tekmo. O vlamu je bila obveščena tudi domžalska policija, ki si je prizorišče vloma in okolico ogledala ter naredila zapisnik. Iz bifeja so nam odnesli večino orodja in pripomočkov za tekme (zastavice za označevanje igrišča, trakovi za redarje, črpalko za začitovanje igrišča, pijača...). Za bifejem pa je bil odkrit pravi "bunker", poln svinjarije, razbitih steklenic in kar je še posebej pretresljivo, praznih tub lepila in vrečk za vdihavanje tega. Policista sta našla tudi klop, last NK Mengeš, s podpisi pogostih obiskovalcev tega "bunkerja". Vsi so stari znanci policije, kljub temu, da jih večina še ni končala osnovne šole!

■ Sicer je bil namen tega članka samo dokazati, da nogometaši nismo tisti, ki delamo svinjarijo, ampak ob tem nikakor nisem mogel mimo tega, kar se ob in celo na nogometnem igrišču dogaja, čeprav to sodi že v črno kroniko.

V imenu NK Mengeš

Robert Belentin

Zakonitost - čigava skrb in odgovornost?

■ Ko prebiram Uradni vestnik Občine Mengeš, znova in znova ugotavljam, da je to

ogledalo klavrne podobe naše lokalne oblasti na področju normativne dejavnosti. Podobe iz tega ogledala ne morejo spremeniti niti lastni hvalospevi v Mengšan ali drugih medijih, na slavnostnih ali drugih sejah ali ob drugih priložnostih, ki smo jih deležni občani.

■ Občina ureja in opravlja lokalne zadeve in izvršuje naloge, ki so nanje prenešene z zakoni. Opravljanje teh zadev oziroma izvrševanje nalog je tesno povezano s sprejemanjem najrazličnejših splošnih aktov, kot so odloki, odredbe, pravilniki, navodila in seveda tudi statut občine. Sprejemanje teh aktov je v pristojnosti Občinskega sveta, ki ima tako na občinski ravni pravzaprav vlogo "zakonodajalca". Postopek sprejemanja teh aktov in njihova vsebina pa mora seveda biti v skladu s predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Žal pa je v Mengšu situacija vse prevečkrat takšna, da lokalna oblast predpisov (tudi lastnih!) ne spoštuje.

■ Za pisanje tega sestavka sem se odločil, ko sem v Uradnem vestniku številka 24/97 z dne 26.6.1997 prebral, da je Občinski svet na svoji seji 4.6.1997 s sklepom (!) spremenil statut občine, ki je po hierarhiji najvišji akt občine. Sprememba statuta je bila sprejeta s kršitvijo določil Zakona o lokalni samoupravi in tudi veljavnega statuta občine. Statut se ne more spremeniti z navadnim sklepom. Katere odločitve Občinski svet lahko sprejema s sklepom, je določeno v zadnjem odstavku 83. člena našega statuta. Statut se spremeni lahko le s statutom in to po enakem postopku, kot to velja za njegov sprejem. Isto velja na primer za odlok, ki se tudi lahko spremeni le z odlokom. Zakon o lokalni samoupravi v drugem odstavku 64. člena določa, da se statut sprejme z dvotretjinsko večino vseh članov Občinskega sveta. Glede na to, da naš Občinski svet šteje 16 članov, pomeni, da je kvorum podan, če za spremembo glasuje 11 članov. Iz zapisnika seje Občinskega sveta pa sem razbral, da je bilo na seji prisotnih le deset članov. To pomeni, da za odločanje o tem vprašanju ni bilo kvoruma in odločanje ni bilo mogoče. Kljub temu pa je Občinski svet spremembo statuta

Fortunam in consilio habere

■ Zanašati se na usodo, kar bi lahko dejali za letošnji Festival kovačnic, ki je odmeval med stenami Letnega gledališča v Mengšu? Bil je žal premalo hrupen, da bi lahko pritegnil večje število obiskovalcev.

■ Morda so se organizatorji vse preveč zanašali na tisto "srečno" usodo, a na našo žalost so pozabili na Murphya in njegove zakone, no pa saj jih vsi poznamo.

Sama organizacija prireditve je malo šepala. Tu bi lahko izpostavili nekaj stvari, kot so oglaševanje same prireditve, ki je bila sicer izvedena efektivno, a mnogo prepozno.

■ Sodelovanje med organizatorji in gosti bi lahko označili za pomanjkljivo, saj skoraj vse do konca ni bilo jasno, koliko bo nastopajočih oz. ali bo njihova udeležba sploh mogoča. Sama prireditve je, kot rečeno, vseeno potekala, a v precej manjšem obsegu, kot je bilo sprva rečeno.

■ Tako smo lahko prisluhnili programu treh godb, a za najmanj dve izmed njih bi lahko rekli, da nista čisto dobro prebrali velikega transparenta, na katerem je pisalo Festival koračnic in zgrešili bistvo prireditve. Vzporedno je bila v Kamniku revija gorenjskih godb, na kateri so se izkazali tako prireditelji kot godbe in skupaj zaokrožili prireditve. Ne vemo, ali so na koncu imeli veselico, a vsaj za glasbo bi si upali zatrditi, da je bila boljša kot ta v Mengšu.

■ Veliko število ljudi je bilo dobesedno razočaranih nad "Pavlihom", ki mu s svojo glasbo ni uspelo ogreti src Mengšanov niti za en sam ples.

■ V prihodnje se bo morda treba ozreti tudi k našim sosedom in se od njih kaj naučiti. Ne pa kot žabe čepeti v svoji mlaki in jo hvaliti, ne da bi pri tem vedeli, kaj se dogaja okoli nas.

■ Na koncu upajmo, da bo iz pepela prireditve vzletel vsaj "ptiček" Feniks in s tem naznanil rojstvo nove, boljše prireditve!

M.C.

Pismo našemu Občinskemu svetu

(27. seja Občinskega sveta)

■ Ali smo še vedno v enoumju, v megli, ali pa zgolj v športni obsedenosti. Občinski svet je odobril kar 23 %, t.j. 56 milijonov tolarjev za izgradnjo športne dvorane, ki bo v celoti stala 500 milijonov tolarjev. Izgleda, da potratnežem ne zadostuje že vse preveč pod Gobavico zgrajenih športnih objektov in pa trim steza. Že to pomeni velik strošek, uporablja pa jih le majhen odstotek občanov, saj obrtniki in kmetje telovadijo z delom.

■ Zato dvorana lahko pride v poštev v tretjem tisočletju, ko se bosta cedila mleko in med. Če smo pošteni, zgradimo obvoznico, da bo razbremenjen center Mengša ter naša Jarška cesta, kjer stanujem. Do sedaj smo dobivali same obljube, mi pa prenašamo prah in kar naprej same jame. Že ob normalnem prometu je dosti prahu, kadar pa je obvoznica, dvigajo nerazumevajoči dirkači cele oblake prahu, tako da je perilo kar poštrkano. Zato stanovalci prosimo, da se ta cesta čim prej dokonča.

■ Pa še to. Ko grem od časa do časa na Rašico vidim, da se dela škoda. Posebno v klancih so odtočni kanali polni, tako da voda ruši cesto. Kanale bi bilo zato treba očistiti.

■ Upam, da občani ne bodo podprli gradnje športne dvorane, za katero bo tudi samoprispevek. Imamo namreč še dosti življenjsko pomembnejših problemov, ki jih moramo rešiti.

■ Sem proti graditvi te dvorane. Občani, upam, da se strinjate z menoj. Srečno!

Janez Odar

Na Viru pri Domžalah

ODDAMO V NAJEM

33m² poslovnega prostora s telefonom.

Informacije

po telefonu 71 21 43 - dopoldan.

obravnaval in sprejel sklep o spremembi, pri čemer je ZA glasovalo le devet članov (Jože Pajnič, Franc Gregorc, Roman Kalušnik, Franc Guna, Joži Komatar, Anton Benda, Franc Bergant, Alojzij Janežič in Tatjana Sivec-Strmšek), eden pa se je vzdržal (Peter Gubanc). Občinski svet je pri tem kršil tudi določilo 18. člena statuta, ki določa, da Občinski svet sprejema odločitve z večino glasov navzočih članov, če ni z zakonom ali s statutom drugače določeno. Zakon o lokalni samoupravi v tem primeru pač določa drugače, kar bi bilo treba seveda spoštovati.

■ Nepravilen pa je bil tudi sam postopek predlaganja. Iz zapisnika in gradiva za sejo niti ni natančno razvidno, kdo je bil predlagatelj spremembe statuta. Iz gradiva je mogoče sklepati, da je bila tu statutar pravna komisija. Ta pa niti po statutu niti po zakonu nima takšne pristojnosti. Ta komisija je pristojna le za dajanje mnenj in stališč pri oblikovanju pravnih aktov. Predlagatelj je lahko župan ali vsak član Občinskega sveta.

■ Ne da bi se spuščal v vsebino nezakonito sprejete spremembe statuta (sprememba se nanaša na spremembo števila članov Občinskega sveta), je potrebno k takšnemu početju ostro protestirati, še posebej, ker ta nezakonitost niti slučajno ni bila do sedaj edina. Človek se mora pri tem vprašati, ali je ta stvar posledica osnovnega neznanja ali pa gre za zavestno kršenje predpisov. Niti eno niti drugo nikomur ne more biti v ponos.

■ Grajo zaslužijo občinski svetniki, ki v tretjem letu svojega mandata še vedno ne vedo ali nočejo vedeti, kakšne so njihove pristojnosti in na kakšen način lahko sprejemajo odločitve, ki so pomembne za vse občane. Grajo zasluži tudi občinska uprava, ki ni nudila potrebne strokovne podlage pri oblikovanju gradiva. Župan pa bi moral občinsko upravo organizirati in voditi tako, da bi bila ta sposobna izvajati svoje naloge in pristojnosti, za katere je tudi plačana iz občinskega proračuna. Nenazadnje pa je bila županova dolžnost na podlagi 45. člena statuta zadržati tak nezakonit sklep, kar pa žal ni storil.

Jože Rožman

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGEŠ

Trdinov trg 8
Telefon: 061 738 977

Pisarna in skladišče sta odprta
ob petkih od 16. do 18. ure.

KLIC V STISKI
med 16.00 in 18.00
smo Vam pripravljeni prisluhniti
po telefonu 738 977.
V novih prostorih naše KARITAS
pa se lahko oglasite osebno.

SVETOVALNICA
vsak ponedeljek.

Žiro račun:
50120-620-149-1301110-134/98

POLETNI DELOVNI ČAS V LEKARNI MENGEŠ

Obveščamo vas, da bo v času
od 1.7.1997 do 31.8.1997
lekarna Mengeš odprta
od 8. do 15. ure in
ob sobotah od 8. do 12. ure.

Hvala za razumevanje!

DRUŠTVO UPKOJENCEV MENGEŠ

Društvo upokojencev Mengeš obvešča
svoje člane, da je društvena prikolica v
kampu Lucija še prosta od 1. do 28.
septembra 1997. V tem času nudimo 50 %
popust in je za 7-dnevno bivanje potrebno
plačati le 12.000 SIT.

Ponovno obveščamo člane, da so še prosta
mesta za 7-dnevno letovanje v hotelu Delfin
v Izoli od 7. do 14. oktobra 1997.

Vse informacije dobite v društveni pisarni
vsak četrtek med 9. in 12. uro, tel. 737 167
in na 738 573, vsak dan po 20. uri.

Predsednik Slavko Pišek

**Za boljše počutje, sprostitve in zdravje
v poletnih dneh vam**

Kozmetični studio *Nina*

nudi:

- nege obraza in dekolteja s kozmetiko MATIS,
- učinkovito štirifazno proticelulitno nego,
- depilacijo po sistemu HAIRAWAY.

NOVO!

IZ ZAKLADNICE TRADICIONALNE KITAJSKE MEDICINE
VAM NUDIMO NAJBOLJŠE:

kitajsko masažo telesa - TUI-NA

**in varno pripravo na vroče dopustniške dni
s sončenjem v našem solariju ERGOLINE.**

Moste 89F • Komenda • tel.: 061 841 538

- ◆ **gradbena dela**
- ◆ **zaključna dela v gradbeništvu**
- ◆ **vodovodne instalacije**
- ◆ **izposoja rušilnih kladiv**

**OBNOVA KOPALNIC, SANITARIJ,
STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH PROSTOROV**

Tomaž Prelovšek s.p.
Zadružniška ul. 36
1234 Mengeš

tel./fax.: 061 / 738 - 522
mobitel: 0609 / 630 - 232

POLETNI BUM 2

ZAMRZOVALNA OMARA GORENJE ZO 23.3	65.900 SIT
KOMBINIRANI HLADILNIK GORENJE HZ 26.3	56.990 SIT
KOMBINIRANI HLADILNIK GORENJE HZ 31.3	64.900 SIT
HLADILNIK GORENJE HD 14.1E	35.820 SIT
PRALNI STROJ GORENJE WA 909 X	75.900 SIT
POMIVALNI STROJ GORENJE 604 S	75.900 SIT
BARVNI TELEVIZOR VOYAGER 51 TTX	43.990 SIT
BARVNI TELEVIZOR GORENJE EVELUX 37	39.590 SIT

3 LETA GARANCIJE

GORSKA KOLESAROG IN KOLESARINZIA že od 29.700 SIT
VELIKA IZBIRA PRALNIH PRAŠKOV IN ČISTIL PO IZREDNO
UGODNIH CENAH.

NUDIMO VISOKE GOTOVINSKE POPUSTE
IN UGODNO ČEKOVNO PRODAJO.

VELJA DO RAZPRODAJE ZALOG!

KOVINOTEHNA - OPREMA, MENGEŠ
KOLODVORSKA 2, TEL.: 061 737 006

KOVINOTEHNA - TEHNIKA, MENGEŠ
SLOVENSKA 73, TEL.: 737 147

KOVIN TEHNA

NAPREDEK
DOMŽALE

45 let

Trgovina Zarja

Slovenska cesta 30, Mengeš, tel.: 061/737-044

Delovni čas: od 8. do 19.30 ure, sobota od 7.30 do 13. ure

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN
POLETNIH OBLAČIL
od 20% do 30%

od 21. julija do 4. avgusta

NOVO v trgovini **Zarja** **TV VIDEO HI-FI CENTER**

Velika ponudba TV sprejemnikov, glasbenih stolpov, HI-FI komponent, videorekorderjev, CD-playerjev, avtoradijev in malih gospodinjskih aparatov priznanih svetovnih proizvajalcev: Philips, Grundig, Gorenje, Aiwa, Sony, Panasonic, JVC, Technics, Moulinex, Braun.

⇒ **5 % gotovinski popust pri nakupu nad 25.000 SIT**
⇒ **odloženo plačilo** ⇒ **ugodni kreditni pogoji**

Yamaha PSR-190

Videorecorder Panasonic NV-SD410EG

Glasbeni stolp SC-EH50

Videokamera Panasonic NV-RX20EG

KUPON

S tem Kuponom imate v
TV VIDEO HI-FI CENTRU
v trgovini Zarja še dodaten
5% gotovinski popust

neglede na znesek nakupa.

Popust velja

od 1.8. do 31. 8. 1997

Vabljeni ste tudi v:

Diskont Mengeš

Glavni trg 5, Mengeš, tel.: 061/737-018
Prodaja piva in brezalkoholnih pijač
pivovarne Union po diskontnih cenah
delovni čas:
od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 13. ure

veliko samopostrežno
trgovino Rašica

Kolodvorska 2, Mengeš, tel.: 061/737-230
delovni čas: od 7.30 do 19.30, v soboto od
7. do 13. ure, v nedeljo od 7.30 do 11.30

Trgovino
Ugodne prodaje

Slovenska 67, Mengeš, tel.: 061/737-013
delovni čas:
od 7. do 22. ure vsak dan, razen nedelje

CENIK OGLASNEGA PROSTORA v glasilu MENGŠAN

• KOMERCIALNI OGLASI:

– cela 1/1 stran (260 x 185 mm)	36.000,00 SIT
– pol 1/2 strani (130 x 185 mm)	18.000,00 SIT
– tretjina 1/3 strani (260 x 70 mm)	12.000,00 SIT
– četrtnina 1/4 strani (90 x 130 mm)	9.000,00 SIT
– šestinka 1/6 strani (90 x 65 mm)	6.000,00 SIT
– osminka 1/8 strani (60 x 65 mm)	4.500,00 SIT
– šestnajstina 1/16 strani (65 x 45 mm)	2.000,00 SIT

Doplačila na ceno komercialnega oglasa:

Popusti na ceno komercialnega oglasa:

- za zakup oglasnega prostora za 1 leto (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 9 oglasov, 2 oglasa sta tako brezplačna,
- za zakup oglasnega prostora za 6 mesecev (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 5 oglasov, 1 oglas je brezplačen,
- v času volitev imajo politične stranke 1 stran oglasnega prostora brezplačno.

– objava na 2. strani in zadnji strani naslovnice se poveča za 10%

• OBVESTILA, POVABILA, ČESTITKE,

ki vsebujejo do 30 besed stanejo 1.000,00 SIT, vsaka nadaljnja beseda pa še po dodatnih 10 SIT na besedo. Zavodi in društva, ki imajo domicil v Mengšu, imajo v smislu popusta pravico oglaševanja prireditve, občnih zborov in humanitarnih akcij brezplačno - do velikosti oglasnega prostora 1/6 oziroma do 30 besed.

• OSMATNICE IN ZAHVALE:

– 1/3 strani po vertikalni formati (245 x 70 mm)	6.000,00 Sit
– polovica od zgoraj navedene velikosti (120 x 70 mm)	3.000,00 Sit

Cene oglaševanja bomo letno uskladili z indeksom rasti cen na drobno. V ceni oglasov ni vračunan 5% prometni davek.

• NAČIN ODDAJANJA OGLASOV:

Vsebino oglasa, s točnim naslovom, odda uporabnik oglasnega prostora v času uradnih ur v sprejemni pisarni Občine Mengeš, najkasneje do 10. v mesecu.

• POJASNILO!

Da bo Mengšan redno izhajal ob koncu vsakega meseca, je uredniški odbor skupaj z občinsko upravo potrdil že prej določen zadnji rok za oddajo člankov do 12. v mesecu. Vsi članki, ki bodo prispeli po tem roku, bodo praviloma objavljeni v naslednji številki. Občinski svet pa je na zadnji seji sprejel Cenik oglasnega prostora, ki velja od maja dalje. Vsi zainteresirani morajo svoje ponudbe za oglasni prostor oddati v sprejemni pisarni Občine Mengeš v času uradnih ur do 10. v mesecu.

Vse lastnike in ljubitelje malih živali obveščamo, da bo ambulanta za male živali od 27. julija do 4. avgusta 97 zaprta.

VET.AM. d.o.o.

AMBULANTA ZA MALE ŽIVALI
Slomškova 30, Domžale, Rodica
Telefon: 714 247

Odperto ob ponedeljkih do petkih
od 10. - 17. ure.

Ob sobotah od 9. - 12. ure.

ZA VAŠ
OBISK SE
PRIPOROČAMO!

RODICA

CELJE

LUBLJANA

DOMŽALE

DIJAKI IN ŠTUDENTJE

ŠTUDENSKI SERVIS DOMŽALE

Posredovanje dela dijakom in študentom z rednim ali izrednim statusom
Ljubljanska 70, nasproti blagovnice Vele, tel.: 711-790

POMEMBNO !!!

✓ zaslužen DENAR ti za vsa boljša podjetja,
na željo, nakažemo TAKOJ po prejemu
potrjene napotnice V CELOTNEM ZNESKU

✓ Naročanje napotnic in informacije o prejemu
zaslužku po TELEFONU ali INTERNETU

✓ Odperto tudi OB SOBOTAH od 9h do 12h

KO ŽEPNINA NI DOVOLJ...

V KRATKEM

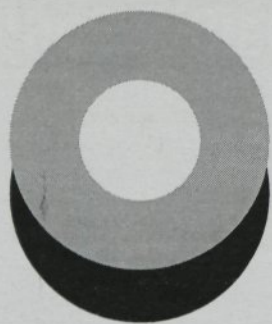
✓ Študentski krediti

✓ Odpiranje tekočih računov na servisu

DIJAKI, ŠTUDENTJE, SPOROČITE NAM SVOJ E-MAIL

HOME PAGE: [HTTP://www.studentski-s-domzale.si](http://www.studentski-s-domzale.si)

EDINI PRAVI SERVIS

kočna

POLETNI MESECI SO NAJPRIMERNEJŠI ZA GRADNJO
IN TUDI ZA OBNOVO HIŠE ALI STANOVANJA!

UNIVERZAL

(Medvedova ulica 15, tel.: 831 272)

• **VREČA CEMENTA SAMO**

650,00 SIT

• **Sprejemamo**
tudi prednaročila za premog.

ŽELEZNINA

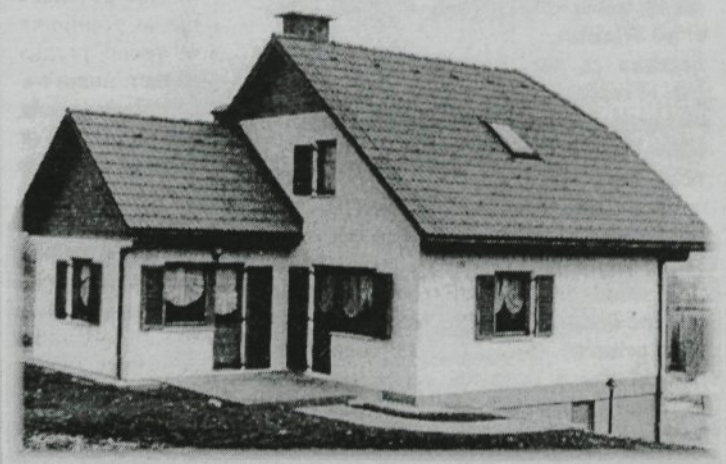
(Tomšičeva ulica 11, tel.: 831 444)

PONUDBA MESECA:

- **PREMAZI ZA LES:** belton, beltop
- **BARVE ZA ZIDOVE:** jupol, spektra, bio barva
- **SANITARNE ARMATURE:** Armal in Unitas

NOVI KOPALNIŠKI AMBIENTI:

- **keramične ploščice domačih in tujih proizvajalcev**
- **kopalniška oprema KOLPA SAN**

DISKONT

(Perovo ob Kamniški obvoznici, tel.: 812 580)

Poleg 8.000 RAZLIČNIH VRST IZDELKOV po diskontnih cenah vam nudimo:

- **POLETNA AKCIJA PALMOLIVE ŠAMPONOV, TEKOČIH IN DRUGIH MIL**
- **ŠTEVILNE DEGUSTACIJE, PREZENTACIJE IN AKCIJSKE PRODAJE**

DO KAMNIKA VODI RAVNA GESTA - LE NA POT!

Sledite markaciji - obiščite Kočna